Mai számunk 10 oldal.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 208. SZÁM. DEBRECEN, 1933 SZEPTEMBER 15., PÉNTEK. ARA: 10 FILLER

A felekezeti iskolák fenntartása

Irta: **Dr Herczegh Béla** orsz. gyül. képviselő.

A felekezeti s különösen a protestáns iskolák sulyos anyagi helyzetben vannak. Természetes, mert hiszen kiadásaik növekednek, bevételeik pedig állandóan csökkennek. Növekedett a tanitói fizetésekhez való hozzájárulás aránya, a nyugdijterhek a békebelinek hatszorosára növekedtek, növekedtek a dologi kiadások és mindezek mellett egyes vidéken, különösen a Tiszántul az évek óta tartó gazdasági katasztrófa miatt ezeknek az iskolafenntartó egyházközségeknek bevételei nagymértékben csökkentek.

Az 1868. évi XXXVII. tc. szerint, a népiskolák fenntartása tulajdonképpen a politikai község kötelessége és a felekezetek csak fakultativ iskolafenntartók. És mégis vállalták ezeket a terheket. Méltányosnak tartom azt az elgondolást, hogy egy iskolai adó állapittassék meg, mert hiszen, ha az egyházak nem lesznek képesek iskolai kiadásaikat fedezni, elő fog állni az a helyzet, hogy a politikai község kénytelen lesz átvenni a népoktatást és ebben az esetben akár több, akár kevesebb lesz a pótadója 50 százaléknál, mindenesetre a maga erejéből kell fenntartania az elemi iskolákat. Voltaképpen tehát nem uj adóról van itt szó, hanem csak arról, hogy aránylagosabban oszoljanak meg ezek az iskolafenntartási költségek, amelyek ma az egyik, vagy a másik felekezetet terhelik.

Felmerülhet az a kérdés, hogy ha állami adózással akarjuk támogatni a felekezeti iskolákat, nem volna-e egyszerübb, ha ezeket a felekezeti népiskolákat állami vagy községi iskolákká változtatnánk.

Halljuk, olvassuk, hogy uj világ születésének, uj társadalmi és gazdasági rend kialakulásának korát éljük. Egy pillanatig sem lehet kétségünk abban, hogy bármely változásban is, a magyar nemzet megtartja és érvényesiteni fogja a magyar őserőt. De hogy ez az átalakulás mentől kevesebb rázkódással történjék, ehhez egyfelől szükséges a kormányelnök ur által hangoztatott és kért nemzeti összefogás és minden társadalmi réteg szolidaritása, de szükséges másfelől az a belátás és megértés és szeretet is, amely nélkül a kereszténység csak egy diszes, de üres váza volna a léleknek illatos és szépséges virágai nélkül. Ha azt gondolná valaki, hogy ez szentimentálizmus, hogy ez a mai reális korban irreális felfogás egy politikus részéről, az azt gondolná a kereszténységről, amit Bryce a római birodalomról mondott, hogy az a nagyság bünhödése, hogy ami benne forma, tuléli lényegét és az aranyozás és az épitmény akkor is megmarad, amikor már elveszett az, amit boritott és eltakart.

Senki sem gondolhatja ezt a kereszténységről és éppen ezért az anyagi küzködésnek ebben a mai nehéz világában. Hiszen világszerte nyilvánvaló lett, hogy a gyülölködés háboruja a legrosszabb üzlet volt a győzők részére is és hogy ez a világ azért senyved és gyötrődik az apokalipszis ujabb vizióiban, mert elfeledte azt, hogy büntetlenül nem lehet egész nemzeteket halálrá itélni és nem lehet vétkezni a Krisztusi hitet valló népek nagy és szent szolidaritása ellen. És a gazdasági kérdések harca is világszerte jobbára azért élesedett ki és tart hosszu évek óta, mert szokszor elfakultak azok a lelki motivumok, melyek az anyagi kérdések megoldásánál is mindig döntő jelentőségüek.

Fenn kell tehát tartanunk azokat, az iskolákat, amelyeknek elsősorban hivatásszerü kötelességük a krisztusi szeretetnek, a megértésnek és az emberszeretetnek tanitása.

A Gömbös-kormányt nem kell biztatni arra, hogy megértő legyen, hogy békességet akarjon, hiszen ez a kis Magyarország ma egyik fix pontja a megértésnek és a nyugalomnak. De éppen ezekre az időkre való tekintettel mindannyiunknak, — bármely felekezethez is tartozunk — **ragaszkodnunk kell a felekezeti iskolák életlehetőségének megteremtéséhez.** Hadd tanitsák ezek a felekezeti iskolák a szükséges realitás mellett a jóságot is, hadd tanitsák azt is, hogy a nagy anyagi küzködések között is mégis csak a legfőbb **jónak és tisztességesnek lenni.**

Bánhidy a „Gerle 13" repülőgépén Londonból ma elindul és kedvező idő esetén Debrecenig repül

Ma estére lehet várni a „Gerle 13-at" Debrecenben

London, szept. 14. **Bánhidy Antal hirneves magyar sportrepülő pénteken a kora hajnali órákban, mihelyst világosodni kezd, gépén, a Gerle 13-al a croydoni repülőtérről elindul, hogy közbeeső leszállás nélkül Budapestre repüljön. Valószinüleg délután 4—6 óra között érkezik meg a mátyásföldi repülőtérre, de elegendő benzint vitt magával ahoz, hogy kedvező idő esetén Croydonból leszállás nélkül Debrecenbe repüljön. Ezt azonban attól teszi függővé, hogy a sötétség időközben nem állll-e be. Bánhidy Antal és Tuzson Tibor a késő esti órákban megtették az előkészületeket, ugy hogy a kis piros gépmadár a croydoni repülőtéren utrakészen áll.**

—

A francia külügyminiszter Párisba hivta Kánya Kálmán magyar külügyminisztert

Nagyjelentőséget tulajdonitanak a párisi utnak -- Osztrák probléma, dunai együttmüködés lesz a tárgyalás anyaga

Budapest, szept. 14. Kánya Kálmán külügyminiszter Máriássy követségi tanácsos kiséretében csütörtök reggel 8 óra 37 perckor az Orient-expresszel Párisba utazott.

Az utazás céljáról és poltikai jelentőségéről a miniszter elutazása előtt a következőket mondotta a hirlapiróknak:

— **Paul-Boncour francia külügyminiszter meghivásának teszek eleget az utammal.** Elsősorban udvariassági látogatást teszek, mert mint külügyminiszter még nem volt szerencsém bemutatkozni a Quai d'Orsay-n. **Utam minden bizonnyal módot nyujt a legaktuálisabb politikai és gazdasági kérdések megvitatására.**

Amint beavatott helyen közölték, a külügyminiszter párisi utja elsősorban **a Duna problémája körül folyó tárgyalásokkal függ össze**, ezenkivül pedig fontos gazdasági kérdések kerülnek szóba a francia külügy miniszter és Kánya között.

Budapesti politikai körökben Kánya külügyminiszter utazását nagyjelentőségünek tartják, bár hivatalos helyen hangoztatják, hogy elsősorban udvariassági tényről van szó.

Hosszu idő óta ez az első eset, amikor a magyar külügyi kormányzat vezetője személyesen tájékozódhat a Quai d'Orsaynak a különböző középeurópai kérdésekben való álláspontjáról.

PÁRISI VÉLEMÉNYEK KÁNYA KÜLÜGYMINISZTER PÁRISI UTJÁRÓL

Páris, szept. 14. Az esti párisi lapok hirt adnak Kánya külügyminiszter párisi utjáról. A Temps külön tudósitója az uttal kapcsolatban a következőket jelenti:

„Kánya külügyminiszter valószinüleg azért megy Párisba, hogy **ott kifejtse Magyarország álláspontját az osztrák probléma valamint a dunai együttmüködés tervezete ügyében.** Kánya miniszter a Temps budapesti levelezőjének kijelentette, hogy **Magyarország minél szélesebb körre terjedő kereskedelmi szerződéseket óhajt kötni valamenynyi állammal, beleértve Csehországot is. A magyar külügyminiszter véleményeszerint az ilyen természetü tárgyalásokba nem kell belevegyiteni a politikai kérdéseket.**"

A **Journal De Débats** azt hiszi, hogy a francia kormány a ma délutáni minisztertanácson bizonyára foglalkozik a Középeurópa gazdasági talpraállitására vonatkozó kérdésekkel. Illetékes helyen — teszi hozzá a lap — megállapitják, hogy a magyar és francia külügyminiszter küszöbön álló találkozásán szirtén **a középeurópai államok gazdasági ujjászervezésének kérdéséről lesz szó.** A megbeszélés azonban semmiesetre sem terjedhet ki az illető államok területi reviziójának ügyére. Az Information ezzel szemben budapesti hiradás alapján azt irja, hogy **a megbeszélésen valamenyi időszerü kérdés szóba jön, vagyis nemcsak Középeurópa gazdasági ujjászervezése, hanem a leszerelés és Középeurópát közelebbről érintő egyéb problémák is.**

IMRÉDY PÉNZÜGYMINISZTRE GENFBE UTAZIK

Budapest, szept. 14. Kánya külügy miniszter négy-öt napig marad Párisban. A továbbiakról még nincs véglegesen kialakult program. Szó van arról, hogy a külügyminiszter **Párisból Genfbe utazik**, ahol Imrédy pénzügyminiszterrel találkozna.

Imrédy pénzügyminiszter kjutazását a Népszövetség pénzügyi bizottságának az ülése teszi szükségessé. Az utazás időpontjáról még nem döntöttek, de valószinüleg hétfőn délben kerül rá a sor. A pénzügyminiszterrel együtt megy Jakab Oszkár pénzügyi államtitkár is.

Imrédy genfi tartózkodása körülbelül nyolc napig tart és ez alatt megragadja az alkalmat arra, hogy az ott összegyült külföldi pénzügyi politikusokkal is megbeszéléseket folytasson.

NÉMET VÉLEMÉNY

Berlin, szeptember 14. A Berliner Tagblatt esti lapja külön tudósitójának jelentését »Kánya miniszter Párisban« címmel közli és a következőket irja:

Semmiképpen sem tehető fel, hogy Budapest annak idején határozottan kinyilvánitott állásfoglalása módosulna Kánya utazásával. Ez az állásfoglalás abban áll, hogy a Tardieu-terv nem valósulhat meg és hogy *Magyarországnak*

a kisantanttal való együttműködésre egyáltalában csak akkor lehet gondolni, ha Magyarország előzőleg teljes egyenjogúságra tett szert, tehát a leszerelés és a békeszerződések revíziójának kérdését magyar szellemben oldották meg. Valószínű, hogy Kánya külügyminiszter a magyar-osztrák viszony tekintetében is fenntartja Gömbös állásfoglalását. Minthogy a magyar külpolitika elsősorban az Olaszországgal való együttműködésen nyugszik s minden bizonnyal Olaszországgal egyet értésben történt ez az utazás, arra kell számítani, hogy Kánya külügyminiszter kijelenti, hogy Mussolininek az utóbbi hónapokban kezdeményezett diplomáciai akciója a fenti előfeltételekkel megfelel a magyar álláspontnak. Valószínű tehát, hogy Kánya külügyminiszter azon fáradozik, hogy a *francia politikát megnyerje Magyarország nemzeti törekvéseinek.*

KÁNYA KÜLÜGYMINISZTER PÁRISI TÁRGYALÁSAI

Páris, szeptember 14. Kánya külügyminiszter, Máriássy Zoltán követségi tanácsos kíséretében holnap, pénteken délelőtt 10.40 órakor érkezik Párisba. Minthogy a francia kormány tagjai pénteken délelőtt államtanácson vannak elfoglalva, Kánya külügyminiszter szombaton teszi meg látogatásait.

Paul Boncourt külügyminiszterrel délelőtt 11 órakor, Daladier miniszterelnökkel pedig délután 3 órakor találkozik.

Az angol kormány kijelentette, hogy a *kormány semmiféle hivatalos kapcsolatban nincs a bizottsággal s annak tárgyalásaival.*

A felnőttek nyugalmát megzavarjuk
A VÖRÖSHAJU ASSZONY-nyal
Hétfőtől a Vigszinházban.

Szilágyi Lajos, az uj bihari főispán beiktatása

A nemzeti egységet, pártatlanságot és az igazságot hirdette beszédében.

Berettyóujfalu, szeptember 14. Csütörtökön iktatták be a főispáni székbe Szilágyi Lajost, a kerület volt országgyűlési képviselőjét.

A beiktatáson megjelentek Hajdúmegye részéről Nábráczky Béla főjegyző, Benkő Géza főügyész, Jász-Nagykun-Szolnokmegye részéről Vadász Károly főjegyző, Békés vármegye részéről Korossy György főispán, Mérey alispán, Szabolcs vármegye részéről Mikecz Ödön főispán, Mikecz László főjegyző. Jelen voltak még Baróthy Pál budapesti főügyész, Debrecen város részéről Vargha Elemér helyettes polgármester.

Az ünnepi közgyűlést **Fráter László** alispán nyitotta meg, majd **Fényes Ákos** nyugalmazott kúriai bíró vezetésével küldöttség hívta meg az új főispánt.

Fráter László alispán üdvözlő beszéde után az új főispán letette az esküt. A tisztviselői kar nevében **Molnár Imre** főjegyző mondott üdvözlő beszédet, a törvényhatóság nevében **Nyiry István,** majd Fráter László alispán beszéde után **Szilágyi Lajos** főispán megtartotta minden kérdésre kiterjedő székfoglalóját.

Többek között ezeket mondotta az új főispán:

— **Rám és működésem szellemére a kormány nemzeti célkitüzései a mérvadók. A nemzeti egységet minden körülmények között létrehozzuk.** Mindent a trianoni béke által porba sújtott nemzet szempontjából kell látnunk és cselekednünk. **Pártatlanságot és igazságosságot kívánok érvényesíteni az egész vonalon.** Kifejtette ezután a főispán közigazgatási terveit. A kormányzó, a miniszterelnök és a haza éltetésével fejezte be szavait, amelyet a közgyülés közönsége több helyen megszakított ovációval és igen lelkes tapssal fogadott.

A beiktató közgyülés után Szilágyi főispán küldöttségeket fogadott, majd délben kétszázötven terítékes bankettet rendeztek tiszteletére.

Összeült a református zsinat

Balogh Jenőt választották világi elnökül, Ravasz püspököt lelkészi alelnökül.

Budapest, szept. 14. A református egyház 1928 tavaszán megnyilt országos törvényhozó zsinata csütörtökön ült össze 6. ülésszakára s ezzel minden valószinüség szerint az 5 év óta tartó ciklust befejező napjaira, hogy **letárgyalja az uj egyházi törvénykönyvre a kormány által tett észrevételeket.**

Teleki József gróf titkos tanácsos, dunamelléki főgondnok elnöklete alatt betöltötték a világi elnöki és lelkészi alelnöki széket. Beadatott **összesen 80 szavazat mindenike Balogh Jenő dr-ra, alelnökül pedig Ravasz László dr püspökre esett.** Teleki József gróf vezetésével küldöttség hívta a megválasztottakat a zsinati terembe. Hozzájuk Baltazár Dezső dr püspök mondott köszöntő beszédet.

Balogh Jenő dr székfoglalójában teljes együttérzését fejezte ki az utódállamok területén lakó magyarajku testvérek iránt. Sz. Kun Béla dr debreceni egyet. tanár mutatta be egyeztető ülésszak anyagául szolgáló jelentéseket. A zsinat általánosságban egyhangulag elfogadta a javaslatot. A részletes vitában a zsinat elvetette a kormánynak azt a kívánságát, hogy **a nem magyar állampolgárokat az egyházi tisztség viseléséből kizárják.** A megüresedett világi alelnöki állásra szintén egyhangulag Teleki József gróf titkos tanácsos, dunamelléki főgondnokot választották.

Londonban nemzetközi jogászbizottság tárgyalja a Reichstag felgyujtását

London, szeptember 14. Ma ült össze Londonban az a külföldi ügyvédekből s politikusokból álló nemzetközi bizottság, amely a német birodalmi gyülés épületének felgyujtását tárgyalja, párhuzamosan az épület felgyujtásával vádolt kommunisták ügyének németországi tárgyalásával. Megbeszélik ezenkívül az édekükben teendő védői lépéseket. Sir *Stafford* Cripps angol szocialista képviselő az ülés megnyitása után hosszu beszédet mondott, *amelyben kijelentette, hogy a külföldön olyan hirek terjedtek el, mintha a birodalmi gyülés épületének felgyujtását maguk a nemzeti szocialisták határozták volna el. Ezt természetesen* — tette hozzá — *nem lehet ellenőrizni.*

A német kormány, mint a Press Assotiation jelenti, diplomáciai képviselője utján *Londonban érdeklődött az angol kormánynál, hogy a tárgyalások valamilyen hivatalos támogatásban részesülnek-e az angol kormány részéről.*

Hlond biboros érsek vezetésével 180 lengyel érkezett Budapestre

Nagy lelkesedéssel fogadták a lengyel vendégeket

Budapest, szeptember 14. Hlond Lengyelország biboros érseke, Stanirovsky Kazimir volt államtitkár, a Báthory-Sobiesky ünnepség lengyel rendezőbizottságának alelnöke Kartorisky herceg, a poseni lengyel—magyar egyesület elnöke, Moscicky Henrik egyetemi tanár, Pusinsky Antal kiküldött, Beaupre főszerkesztő, a lengyel ujságiró egyesület elnöke vezetésével csütörtökön délután a bécsi gyorsvonattal 180 lengyel vendég érkezett a fővárosba a Báthory ünnepségre.

A keleti pályaudvaron ünnepélyesen fogadták a lengyel vendégeket. A pályaudvar érkezési oldalát a lengyel és magyar nemzeti szinek diszitették. A pályaudvar előtt diszruhás gyalogos és lovasrendőrök sorakoztak fel. A pályaudvar előtti téren ezernyi ember szorongott s várta a lengyel vendégek érkezését. Lent az állomás épületében cserkészek álltak sorfalat, itt gyülekeztek az előkelőségek. A miniszterelnök képviseletében jelen volt Bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár. A lengyel vendégeket előbb Huszár Aladár főpolgármester üdvözölte a székesfőváros nevében, majd Czettler Jenő, a Ház alelnöke mondott üdvözlő beszédet. Meg-megujuló éljenzés töltötte meg a várócsarnokot. Hlond biboros érsek közvetlen szavakkal mondott köszönetet a szeretetteljes fogadtatásért, majd a rendőrzenekar a magyar Himnuszt játszotta el. A lengyel vendégek ezután a pályaudvar előtt várakozó nagy tömeg lelkes ünneplése közben szállásukra hajtattak.

A lengyel emlékkiállítás megnyitása

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter délután ünnepélyes keretek között nyitotta meg a Magyar Nemzeti Muzeumban a Báthory-Sobiesky emlék kiállítást. Néhány perccel 4 óra után érkezett meg Hlond lengyel hercegérsek, Serédi Jusztinián biboros herceg primással és a lengyel előkelőségekkel s vendégekkel.

Varju Elemér a muzeum főigazgató helyettese üdvözölte Kállay földmivelésügyi minisztert, rámutatva arra, hogy a kiállítás két nagy férfiu emlékét, Báthory Istvánét és Sobiesky Jánosét szolgálja. Báthory István életét és munkásságát áldozta a lengyeleknek, Sobiesky lengyel király pedig kardjával irta be nevét a magyar szivekbe.

Kállay földmivelésügyi miniszter ezután beszéddel nyitotta meg az emlékkiállítást, üdvözölte a vendégeket, majd így folytatta:

— Mi, magyarok magunkénak valljuk azokat, akiket szeretünk. Ez a szeretet, amely évszázadokon át élt a két nemzet között s megnyilvánult a feltámadásért való közös imádkozásban, örök időkre összeköti a lengyel s a magyar nemzetet.

Nagy éljenzés fogadta a miniszter beszédét. Kossányi Béla országos levéltárnok ismertette ezután a kiállítás anyagát.

A LENGYEL-MAGYAR BARÁTSÁG MEGNYILATKOZÁSAI.

Kállay földmüvelésügyi miniszter a lengyel vendégek tiszteletére este vacsorát adott a Mezőgazdasági Múzeumban. A múzeum csarnokában több asztalnál foglaltak helyet a meghivottak, akik között a lengyel vendégeken kivül magyar részről ott voltak Serédi Jusztinián hercegprímás, Almásy László, a Ház elnöke, Lázár Andor igazságügyminiszter és sok előkelőség.

A lengyel vendégeket **Kállay** földmüvelésügyi miniszter köszöntötte fel és a következőket mondotta:

— Amilyen közös volt a fegyveres hősök sorsa a lengyel és magyar nemzet között, ugyanolyan közös ma a szántóvető, dolgozó, sokat szenvedő földmüvesek sorsa mindkét országban. Legnagyobb közös probléma a föld munkásainak megélhetése és ezen az egyedül reális alapon kialakuló nemzeti jólét megint közös sorsot juttat a két nmezetnek. Önök is, mi is érezzük az agrár krizist. Itt a nagy közös probléma, amely kell, hogy a lélekben évszázadokon keresztül összeforrot két népet közös csatasorba állitsa újra.

Puzinszky volt lengyel földmüvelésügyi miniszter válaszolt és többek között így szólt:

— Csak az eszmék realitása hozhat létre kellő akaratot, kitartást, sőt emberi értelemben kényszerüséget, ami néha elkerülhetetlen ahhoz, hogy a megfogant gondolatot diadalra és jó végre lehessen juttatni. **István király ezért marad a nemzetek egyik nagy nevelője, mert legnagyobb mértékben megvolt benne a mérséklet adománya.** Még ennél is termékenyebbnek kellett lenni annak az oktatásnak, amelyet a világ polgárságának adott, minden emberi elgondolásnak határozottnak és megvalós,thatónak kell lenni. **Nem véletlen, hogy a magyar nemzet egyik fia adta nkeünk e tulajdonság példáját. A mai Magyarország, éppen úgy, mint a tegnapi, bebizonyította a világnak, hogy olyan vezéreket hoz létre, akik a legkülönbözőbb viszonyok között is tudják vezetni,** így gazdasági téren is, amelynek lesőrendű és egyre növekvőbb fontosságát a földmüvelésügyi miniszter annyira jogosan hangsúlyozta. Bennünket Önök mindenkor készen találnak a baráti és őszinte együttműködésre.

A beszéd elhangzása után a jelenlevő magyarok lelkesen éltették Lengyelországot. A társaság tagjai ezután felhajtattak Budára, ahol a belügyminisztérium dísztermében a magyar kormány adott fogadó estet a lengyel vendégek tiszteletére. Erre az alkalomra fényesen kivilágított terem bejáratánál a földmüvelésügyi miniszter és felesége fogadta a vendégeket. A magyar kormány tagjai közül ott voltak még az igazságügyminiszter feleségével, Serédi Jusztinián hercegprímás és még sokan mások.

A Budapesten tartózkodó lengyel vendégek Lepkovsky budapesti lengyel követ vezetésével Hlond biborossal, továbbá Pucinsky ny. földmüvelésügyi miniszterrel és Potocky gróffal az élükön teljes számban több mint kettőszázan jelentek meg a fogadáson. Az estélyen résztvevők a késő esti órákig a legjobb hangulatban együtt maradtak.

SZENT ANNA PUSZTAI
Pasztörizált tejből készült
TEAVAJ
10 dekás csomagolásban kapható
Konfsek Géza rt.
fűszerüzletében Kossuth-u. 15.

Maniu hivei Kolozsváron tüntető-gyülést rendeznek

Kormányválság Romániában — Vajda-kormány felveti a bizalmi kérdést

Bukarest, szept. 14. Vajda miniszterelnök elnökletével délelőtt megkezdődött a román kormány minisztertanácsa. A minisztertanács megvizsgálta az általános politikai helyzetet, amely a szovátai gyülés és Mihalache nyilatkozata után előállott. Meghatározták, hogy melyik napra hivják egybe a párt végrehajtóbizottságát. **A végrehajtó bizottság ülésén a kormány felveti a bizalmi kérdést.** A végrehajtóbizottság a bizalmat minden körülmények között meg fogja szavazni a Vajda kormánynak. **A kormány elhatározta, hogy a lei stabilizációját minden között fenntartja s ebben az esetben a király bizalmát is kikéri.**

Bukarest, szept. 14. A Szokol Aurél elnöklete alatt megalakult bizottság tegnap délután átnyujtotta Maniunak a Szovátán elfogadott határozati javaslatot. Maniu megköszönte a vele szemben megnyilvánult bizalmat és figyelmet. Kolozsvári politikai körök véleménye szerint Maniu feltétlenül részt fog venni a politikai életben. **Maniu hivei nagyszabásu tüntető gyülés megtartására határozták el magukat. Ezt a gyülést Kolozsváron rendezik.**

Óriási tüz egy abaujmegyei faluban

NEGYVEN HÁZ LEÉGETT, ELPUSZTULT AZ EGÉSZ TERMÉS.

Miskolc, szeptember 14. Az abaujmegyei Selyep községben csütörtökön óriási tüzvész pusztított. A tűz délelőtt féltizenkettő tájban keletkezett, amikor az egyik gazdának kigyulladt egy szalmakazla. A nagy szélben, amely a tüz kitörésének időpontjában támadt, a lángok nagy gyorsasággal elharapództak és rövid idő alatt már több ház állott lángban. A község a miskolci, szerencsi, valamint a környező községek tüzoltóságait hivta segítségül.

A vízhiány az oltást csaknem lehetetlenné tette, úgy, hogy csupán a tüz tovaterjedését igyekeztek meggátolni. A lángokban álló 40 ház leégett.

A kárt még nem lehetett megállapitani. Elpusztult a gazdák egész termény és takarmánykészlete s egész ingó vagyonuk. Emberéletben nem esett kár. A megindult nyomozás eddigi megállapitásai szreint a tüzet játszadozó gyerekek okozták.

A felnőttek nyugalmát megzavarjuk
A VÖRÖSHAJU ASSZONY-nyal
Hétfőtől a Vigszinházban.

Tartós és olcsó iskolaruhák!

Meleg fiu öltöny divatos szinekben* . P	8.50
Boy kabát arany gombbal*P	14.50
Boy kabát jobb minőség* . P	19.50
Fiu átmeneti kabát meleg doublé anyagból* P	12.50

*A 6-os nagyságtól kis emelkedéssel

GRÜNFELD
ADOLF ÉS TÁRSA
KISTEMPLOM MELLETT

Elütötte egy magánautó a Bika előtt dr Hausner Ignác ismert debreceni orvost a kitünő sakkozót

Könyen végzetesé válható autóbaleset érte tegnap este nyolc órakor dr **Hausner** Ignácot, az ismert kitünő sakkozót. Dr Hausner Ignác az Arany Bika kávéházban hódolt kedvenc szenvedélyének, a sakkozásnak és estefelé hazafelé indult a Burgondia ucca 6. sz. alatti lakására. Amint a Bika előtti téren át akart haladni, hirtelen arra robogott egy magánautó, **amelynek vezetője már nem tudta kikerülni az uttesten elgondolkozva haladó dr Hausner Ignácot. Az orvost az autó baloldali sárhányója elütötte, ugyhogy elesett és a homlokán könynyebben megsérült.**

A baleset áldozatához azonnal odasietett az éppen ott áthaladó **Toroczkay** Oszvald festőművész, aki egy rendőrrel felemelte a földről dr Hausnert, aki magához tért és öklében szorongatva eltört esernyője fogóját, az esernyő többi része felől tudakozódott. A balesethez kivonultak a mentők is, akik ki akarták szállitani a sebészeti klinikára a megsérült öregurat, aki azonban a balesetet előidéző autón **hazavitette magát a lakására.** Szerencsére dr Hausner Ignác állapota nem sulyos. A baleset ügyében a vizsgálat megindult.

—

Hajókatasztróta a Dunán

Bukarest, szept. 14. Braila kikötője közelében a Dunán végzetes hajó szerencsétlenség történt. **A Cetatea Alba nevü román személyszállitó gőzös összetközött a nyilt Dunán az M. 4. nevü cseh motoros teherhajóval amely nem tudott már kitérni a gőzös utjából.**

A személyszállitó gőzös pillanatok alatt elsülyedt. Az utasok fejvesztve menekültek a mentőcsónakokba. Eddig két mentőcsónaknak sikerült partot érnie.

A személyszállitó hajó teljesen eltünt a hullámokban. **A cseh hajó szintén sulyos sérüléseket szenvedett** és csak nagynehezen tudják szivattyuk révén a viz szinén tartani.

Sztrájkra készülnek a lengyel gazdák

Két hétig nem vesznek és nem adnak el semmit.

Varsó, szept. 14. Az ellenzéki parasztpárt agitációja következtében mozgalom indult meg a nagy- és középbirtokosok körében, hogy szeptember 25-től október 7-ig parasztsztrájkot rendezzenek: mezőgazdasági termelők nem viszik terményeiket piacra, nem vásárolnak és nem adnak el semmit. Igy akarnak tiltakozni az agrárcikkek alacsony ára és a magas adóterhek ellen. Követelik az adóhátralékok csökkentését, a jelenlegi adók leszállitását és az ipari cikkek árának méltányos megállapitását.

—

Agyonütötte a haragosát a nyárikonyhában

Gyilkosság Bagamérban — Elfogták a tettest egy huszonhárom éves legény személyében

Szerdán este borzalmas gyilkosság történt a közeli Bagamér községben. Egy fiatal földmives karóval agyonütötte ellenfelét, akivel állitólag ellenséges viszonyban volt. A gyilkosságról munkatársunk az alábbiakat jelenti:

Szeptember 13-án este 9 óra tájban Vass Pál 23 éves nőtlen földmives elment Tande Zsigmond 42 éves gazdához. *Itt felkereste őt a lakásán a nyári konyhán, ahol a nála levő karóval úgy ütötte fejbe, hogy a szerencsétlen ember meghalt.*

A gyilkosságot már szerdán este felfedezték és a bagaméri csendőrörs azonnal bevezette a nyomozást. Az esetet csütörtökön délben telefonon jelentették a debreceni kir. ügyészségnek. E jelentés alapján az ügyészség indítványára *Preineszberger* Jenő vizsgálóbirósági elnök elrendelte a holtest felboncolását és a vizsgálat bevezetését. Evégből a vizsgálóbirósági elnök dr. *Horváth* Arthur törvényszéki orvosszakértővel együtt csütörtökön délután Bagamérra utaztak. A csendőrség egyébként Vass Pált már őrizetbe is vette.

Tande Zsigmond meggyilkolása természetesen nagy szenzációt keltett Bagamérban és mindjárt megindultak a kihallgatások a gyilkosság okát illetően. Egyesek úgy tudták, hogy egy nő miatt történt a tragédia, mások viszont azt beszélték, hogy a *fiatal Vass Pál és a 42 éves Tande Zsigmond között már régebb óta tartott a harag.* A gyilkosság hátterét a megindult vizsgálat fogja kideriteni.

MÁR 135 ÁLDOZATA VAN AMERIKÁBAN AZ ÁLOMKÓRNAK.

New-Yorkból jelentik: Az álomkórjárvány St. Louisban rohamosan szedi áldozatait. Most már 135 a halottak száma. A városban legutóbb felállított járványkutató intézetben kétszáz orvos lázasan folytatja a munkát annak a szérumoltásos rendszernek kidolgozása céljából, amellyel majmokon állitólag sikeres kisérleteket végeztek. A ragály átterjedt Cansas Cityre is, ahol a haláleset ek száma rövid idő alatt 26-ra emelkedett. — Kopenhágából érkezett jelentés szerint az Islandhoz tartozó Westman-szigeteken is álomkór tört ki. Eddig tizenhat megbetegedést állapitottak meg. Ez a sulyos betegség Islandban eddig teljesen ismeretlen volt.

Október végéig megtörténik a gazdaadósságok rendezése

A gazdaadósságok rendezése kérdésében állandóan folynak a tárgyalások. A felmerült többféle terv között a legtöbb kilátása a megvalósitásra a Nyulászi-féle tervnek van, amely tudvalevően a *rövidlejáratu gazdaadósságoknak hosszulejáratu kölcsönökké való konvertálását célozza.* Miután ennek a tervnek a megvalósitásánál igen fontos szerep jut a Nemzeti Banknak, a tárgyalások most elsősorban a Nemzeti Bankkal folynak. A Nemzeti Bank vezetősége természetesen a legkomolyabb megfontolás tárgyává tette ezt a kérdést. Az valószinünek látszik, hogy a Nemzeti Bank nem fog külön jelzálogosztályt felállitani a gazdaadósságok fundálására, de nem is fognak külön jelzálogintézetet felállitani erre a célra, hanem minden valószinüség szerint, ha ez a terv kerül megvalósitásra, a *Pénzintézeti Központ* kebelében fognak erre a célra jelzálogosztályt felállitani. Ezt már az is valószinüsiti, hogy elsősorban a vidéki pénzintézetek vannak érdekelve a gazdaadósságoknál. A gazdavédelmi intézkedésekről szóló rendelet október végével lejár és a törekvés mindenképpen az, hogy még eddig az időpontig a végleges megoldást megtaláljak.

Legujabb sporthirek

A Bocskay-Ujpest vegyescsapat tegnap 2:2-re végzett Bukarestben

Bukarest, szeptember 14. Az Ujpest-Bocskay vegyescsapat *csütörtök esti bukaresti mérkőzése* csak félsikert hozott. A mérkőzés eldöntetlenül végződött 2:2 arányban az I. osztályu Venus csapatával szemben.

Az első félidőben a Venus vezetett 2:0 arányban, a második félidőben azonban a nagyobb technikáju magyar csapat került felszinre s Vincze két góljával kiegyenlitett. A mérkőzést 6 ezer ember nézte végig. A magyar csapat játéka nagy tetszést aratott.

—

Budapest—Zágráb 4:1 (1:0)

Zágráb, szeptember 14. 6000 néző előtt, villanyvilágitás mellett játszották le a Concordia pályán a mérkőzést, amely a budapesti csapat megérdemelt győzelmével végződött.

—

A magyar válogatott csapat próbamérkőzése

Budapest, szeptember 14. A svájciak ellen szeptember 17-én vasárnap kiálló magyar válogatott labdarugó csapat csütörtökön délután a Hungária uti pályán tréningmérkőzést tartott a Phőbus együttesével. A válogatott csapat 5:1 (1:0) arányban győzött. Különösen a csatársor olyan lendülettel s megértéssel játszott, amilyet tőle már régóta nem láttak. Toldi helyett a válogatott csapatban Molnár játszik balösszekötőt.

Az osztálysorsjáték huzása

Az osztálysorsjáték tegnapi húzásának eredményei:

2 ezer pengőt nyertek: 49248 82117.

Ezer pengőt nyertek: 6403 19592 43125 66610.

800 pengőt nyertek: 43330 48910.

600 pengőt nyertek: 36903 74516.

500 pengőt nyertek: 9712 15420 19114 29097 38893 46461 46672 48030 64388 68422.

400 pengőt nyertek: 412 4981 9586 10307 18131 19505 19535 22222 24048 28286 33763 35482 36227 38137 40042 52638 53859 59027 60370 65518 71085 71706 76962.

300 pengőt nyertek: 2929 4645 5073 8718 17681 19339 23686 28940 29226 29342 31700 32009 33399 35222 38574 40625 42384 43908 46903 47014 48648 48660 49679 50947 50976 52413 53737 57451 58040 58058 59233 63416 63744 64633 67410 67554 72462 74660 74844 75892 75906 78386 78778 78863 79461 79964 81546 81815. (Szavatosság nélkül.)

OLASZ VÉLEMÉNY A NÉMET FAJTISZTITÁSRÓL

Róma, szeptemeber 14.. A Popolo D'Italia foglalkozik a német fajtisztitási törvénnyel. A lap megállapitása szerint Németországban az örültek száma egy millió, a gyengeelméjüeké 250 ezer, a nyavalyatörősöké 100 ezer, a süketeké 25 ezer, az alkoholisták száma nem ismeretes. Ez a szám a lakossághoz képest igen jelentős és el nem hanyagolható. Helyes, hogy meg akarják tisztitani a fajt a nyomorékoktól, de ezt csak olyan országban lehet keresztül vinni, ahol a születési arányszám meglehetősen magasan áll. A fajtisztitás tulzásba vitele könnyen katasztrófára vezethet.

CIPŐ- ÉS CSIZMA ÁRAIMAT HERSKOVICS, CSAPÓ U. 18. SZ. *mélyen leszállitottam.*

A tiszai evangélikus egyházkerület közgyülése

Zelenka Lajos elnöki beszéde Gömbös miniszterelnökről és a németországi helyzetről.

Budapest, szeptember 14. A tiszai evangélikus egyházkerület közgyülésén **Zelenka Lajos** dr. egyházkerületi felügyelő mondott megnyitó beszédet. Megnyugtató, úgymond, hogy az átmenetnek mai, minden eddiginél nehezebb periódusában a magyar állam kormányát Gömbös Gyula személyében teljes rátermettséggel olyan férfiú irányitja, aki személye körül csoportosította a magyar közvéleménynek hazánk, nemzetünk sorsán méltán aggódó mértékadó nagy táborát. A németországi helyzet javitása és orvoslása érdekében lefolyt politikai rendszerváltozások élénk bizonyitékai a nagy nemzet élniakarásának, egyúttal azonban annak is, hogy az eddigi rendszerváltozások nem feleltek meg a német nép közakaratának, hogy tehát a német élniakarás a mai konzervativ irányú szocializmusban kirobbant, ezt nehéz szükségszerűnek nem látni. A német megmozdulás valóban a világbékének s a világgazdasági helyzet kiegyenlitésének gyujtópontjában áll. Tiltakozott Zelenka felügyelő a továbbiakban minden olyan kisérlet ellne, amely az egyházak autonomiáját bármily tekintetben csorbitani próbálná. A továbbiakban Geduly Henrik dr. püspök, elnök terjesztette elő jelentését, majd elhatározták, hogy Luther Márton születésének 450. évfordulója alkalmából gyüjtést indítanak a magyar földön felállítandó országos Luther emlékműre.

VÉR-, BŐR- ÉS IDEGBAJOSOK

a természetes **„Ferenc József"** keserűvizet mint igen jó béltisztitó szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb képviselői irják, hogy a **Ferenc József** viz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve.

Vakmerő bankrablás Antwerpenben

A tettesek negyedmillió frankot raboltak.

Budapest, szept. 14. A budapesti főkapitányságra csütörtök este Antwerpenből rádiógram érkezett, mely szerint Antwerpen közelében az országuton reggel egy 4 üléses Minerva autót elloptak. **Az autótolvajok a lopott kocsin Antwerpenbe robogtak és behajtottak a Rue de Leopold ucca 12. sz. alatt levő bankba és onnan 250 ezer frankot elraboltak.** A rablók tettük végrehajtása után elmenekültek. A belga rendőrség az összes külföldi országokban körözteti a vakmerő rablókat s a nyomozás munkájába belekapcsolódik a budapesti rendőrség is.

Ausztriában bevezetik a gépadót

Bécs, szept. 14. Gazdasági körökben forgalomban levő hirek szerint a kormány ugynevezett gépadó bevezetését tervezi, amely egyik része volna a kancellár részéről bejelentett uj szociális intézkedéseknek. — Ezzel az adóval lehetővé akarja tenni a kormány, hogy könnyiteni lehessen főképpen az emberi munkaerőt foglalkoztató vállalatok helyzetén.

DÖNTÉS ELŐTT AZ OSZTRÁK BELPOLITIKÁBAN

Bécs, szept. 14. A keresztény szociálista Neukeitsweltblatt szerint az osztrák belpolitikában nagy döntések készülnek. Eszerint nemcsak Winkler alkancellár nemzeti rendü frontja, hanem Stahremberg vezetése alatt Heimatschütz szervezet is csatlakoznék a hazafias fronthoz. A nemzeti szociálista elemekkel való esetleges kiegyezés kérdésében a szándék az, hogy még egy ideig várakozó álláspontra kell helyezkedni. Erőszakos megoldás semmilyen irányban sem lehetséges, mert a **szövetségi hadsereg minden eshetőségre felkészült megbizható katonákból áll és ami a kormány összetételét illeti,** a lap szerint csakis Kerber népjóléti miniszter távozására kerül sor, aki nemzeti szociálista irányban tulságosan exponálta magát.

Bécs, szept. 14. Az utóbbi időben intézkedések történtek egyes magasabb állásu bécsi rendőrtisztek eller, akik **többé-kevésbé nyiltan a nemzeti szociálista párt hiveinek bizonyultak.** Mértékadó helyről kijelentették, hogy a rendőri testület **tulnyomó része** feltétlenül megbizhatónak, államhünek bizonyult.

LETARTÓZTATOTT OSZTRÁK RENDŐRFELÜGYELŐ

Bécs, szeptember 14. Salzburgi jelentés szerint a salzburgi rendőrség egyik felügyelőjét, aki a Salzburg—müncheni gyorsvonaton teljesitett szolgálatot, Münchenben egy másik osztrák tisztviselővel együtt, akivel ott találkozott, letartóztatták.

— **Félholtra vertek egy román birót.** A Crisana—Vénus bajnoki mérkőzésen, amelyen Barátky is szerepelt, az első félidő vége felé botrány tört ki. A közönség a pályára rontott s agyba-főbe verte a becsületesen bíráskodó Brajdát, akit életveszélyes állapotban szállitottak a kórházba. A botrány miatt 20 percig szünetelt a játék és utána más bíró, Mihu, vezette állandó rettegés között a szörnyen durva mérkőzést.

LEGJOBB
INTÉZETI - MATRÁCOK
TAKARÓK - FEHÉRNEMŰEK
LEGOLCSOBBAN
KARDOS LÁSZLÓNÁL

A nemzeti reformszövetség csatlakozott a Nemzeti Egység táborához

Budapest, szept. 14. Csütörtökön este a Nemzeti Egység Pártjának Eszterházy uccai helyiségének nagy termében a nemzeti reformszövetség tagjai feltünően nagyszámban vettek részt, amelyen Tabódy Tibor képviselő is megjelent.

A nemzeti reformszövetség elhatározta, hogy testületileg csatlakozik a nemzeti egység táborához és ezt az elhatározásukat Petainek József mérnök, müszaki tanácsos jelentette be a vacsorán.

Felszólalásában hangsulyozta, hogy a szövetség megalakulása óta mindig ellenzéki magatartást tanusitott, most azonban a nemzeti egység táborába lép, mert Gömbös Gyula olyan programot hirdet és azt olyan stilusban valósitja meg, amely egyezik a szövetség felofgásával.

HAMISITOTT EGYETEMI INDEX ALAPJÁN VASUTI JEGYET CSALT KI

Ez év juniusában megjelent a karcagi vasuti pénztárnál egy fiatal, csinos leány.

— Egyetemi hallgatónő vagyok, itt az indexem. Elveszitettem a pénzem. Kérek egy jegyet Budapestig. Mihelyt haza érek, a pénzt elküldöm, — mondotta siránkozva.

A vasuti pénztáros kiadta a kért jegyet, a pénz azonban nem jött meg, noha »zálogban« ott maradt az egyetemi leckekönyv.

Megindult a nyomozás. Az indexben levő fénykép alapján megállapitotta a rendőrség, hogy a szélhámosnő, Revász Margit budapesti munkásnő, aki találta Pesten az egyetemi igazolókönyvet (amely eredetileg Kristokovics István tulajdona volt) és kicserélte a benne levő fényképet a magáéval — állitólag bizonyos kommunista érzelmű ismerősei tanácsára.

A biróság Revász Margitot bűnösnek mondotta ki, — tekintettel azonban ifju korára és büntetlen előéletére — három hónapi fogházra itélte.

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉSEK: Dobi István csizmadiasegéd, leány Irén. Gulta András fuvaros, fiú András. Nagy Imre npsz., fiú István. Nagy Imre kocsis, iker, Mária és József. Csala Károly npsz., fiú Lajos. Rosenfeld László terménykereskedő, fiú István. Szőnyi Imre szabósegéd, leány Erzsébet. Varga Sándor MÁV pályaőr, fiú Imre. Tóth Sándor fm., fiú Imre. Dr. Petrikovics László orvos, fiú László és egy törvénytelen újszülött.

HALÁLOZÁSOK: Harmati Sándor g. kath. 60 éves, Pallag 44. Székes Istvánné Árva Julia r. kath. 51 éves, Géza u. 5. Konrád Árpád ág. ev. 55 éves, Rothermere u. 28. Szendrő Sándor r. kath. 77 éves, Varga u. 26. Tóth Magda ref. 3 hónapos. Tóth Gizella ref. 3 hónapos, Bellegelő 105. Balogh István ref. 5 hónapos, Bellegelő 62. Csoma Lajosné Iványi Róza r. kath. 52 éves, Nyírbátor. Molnár Sándor ref. 64 éves, Nagyléta. Csendes Andrásné Hajnal Erzsébet ref. 48 éves, Nádudvar. Szabó Margit ref. 6 éves, Ghillány laktanya. Kiss József ref. 77 éves, Olajütő 6.

ELJEGYZÉSEK: Szabó Sándor fm. —B. Nagy Julia, Balló Károly honvéd őrvezető—Géza Eszter, Horpáczy Lajos müszerész—Kovács Ilona.

SZINHÁZ

SZINHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYE.

A titkári hivatal a szinháznál naponta délelőtt 8—9 között és délután fél 2-től 3-ig a bérlőközönség rendelkezésére áll. A közönség mindennemű kívánságát telefonon is aut. 25—45 a titkári hivatal készséggel elintézi.

A Színpártoló Egyesület felhívja igen tisztelt tagjainak szíves figyelmét a színház közeli kapunyitására. A bérletek gyüjtése már kezdetét vette és Argyal Dezső titkár már megindította ezirányú tevékenykedését. Tagjaink ha kiegyenlítik az egyéves tagsági díj fejében megállapított 2 P-őt, így az amúgy is lényegesen mérsékelt bérleti árakból *25 százalékos külön engedményt kapnak*. Ugyanilyen kedvezményt élvezhetnek mindazon ujonnan jelentkező tagok, kik a 2 P tagdíjat befizetik. Oly messzemenő kedvezményt jelent ez, hogy bizonyára sok uj tag fog most jelentkezni, hogy a tagdíj ellenében igen lényeges kedvezményt megszerezhesse.

MOZI

AZ ÉGI HADSEREG
Bemutatta a Vigszinház

Itt van az első európai repülőfilm, a levegő olasz hőseinek filmje, mely az Armata Azzurra, az »égszinkék hadsereg« valóságos hősköltemény. Micsoda ellenállhatatlan lendület, diadalmas életerő és acélos ifjuság az, mely ezt a hatalmas légi flottát létrehozta. Repülőgépek ezrei szállnak itt előttünk, tanui vagyunk az olasz légi haderő nagyszerü harci gyakorlatainak, mesterséges ködfelhőkbe burkolódzik a tornyos Milanó, mely ott terül el alattunk ezer méteres mélységben, elrepülünk a Dolomitok havas hegyóriásai felett, motorok berregnek, zugnak, ezernyi repülőszárny sötétíti el az eget, — ez a film repülőtechnikai része. De közbül egy tiszta és szelid szerelmi történeten át megismerjük azt a hősi önfeláldozást, amely a fasiszta hadsereget áthatja. Ez a film: élmény a repülés rajongóinak, de élmény a film barátainak is.

EGY A SOK KÖZÜL — MINDEN CSAK KOMÉDIA
Premier az Urániában

Az Uránia mozgó csülörtökön két érdekes ujdonságot hozott. Az egyik az »Egy a sok közül. Főszereplője *Brigitte Helm*. Ez uj filmjében ő a jelentéktelen kis hivatalnokleány, — egy a sok közül, — aki kétségbeesett szeretettel küzd megszületendő gyermeke sorsáért... Brigitte Helm tud nagyon kedves, nagyon egyszerü és nagyon közvetlen lenni. Voltak jelenetek a filmben, amelyeket igazán finoman játszott meg. A film egyébként műgonddal és hozzáértéssel készült, igen jó szereplőgárda emeli ki Brigitte Helm t.

A második ujdonság a »Minden csak komédia«. Bünügyi vigjáték. A bünügyi részt egy szenzációs amerikai ékszertolvajbanda képviseli. A vígjátékot pedig egy filmstudió legbensőbb életének leleplezése és az az ügyes állásnélküli filmszinész, aki az ékszertolvajbanda fejének adja ki magát és a filmgyár igazgatójának, aki mindenképpen »blöff«-fel akarja megszédíteni az embereket, azt ajánlja, hogy vele, mint körözött gonosztevővel jöjjön ki szenzációképpen. Míg az igazi tolvajt leleplezik, a bonyodalmak egész hínárja növekszik. Kitünő szinészek: Adele Sandrock, Betty Aman, Lee Parry, Paul Hörbiger, Otto Wallburg játszanak a darabban.

Bicsérdy Béla ma Debrecenbe jön

Hívei számára előadásokat tart

Érdekes vendég érkezik pénteken Debrecenbe, Bicsérdy Béla, a róla elnevezett bicsérdyzmus és a nyerskosztevés apostola, akinek rendszere körül annak idején nagy viták dultak. Bicsérdy Béla debreceni hiveinek meghívására látogat el városunkba, ahol a bicsérdyzmusnak igen sok hive van.

Bicsérdy tudvalevően évekkel ezelőtt Erdélyben lakott, de mintegy három évvel ezelőtt átjött Csonkamagyarországra s jelenleg Pesterzsébeten él. Legirkább festészettel foglalkozik s ebből tartja fenn magát. Természetesen ma is szigoruan betartja az általa megalapított bicsérdyzmus parancsait, egyébként teljesen visszavonultan él.

Mint értesülünk, Bicsérdy a pénteki nap folyamán érkezik meg és egyik itteni hívénél száll meg, aki a Honvédtemető utcán lakik. A nyerskosztevés híres és kétségkívül népszerü propagálója megtekinti Debrecent és *itt tartózkodása alatt hivei részére 2—3 előadást, illetve megbeszélést fog tartani.* Bicsérdy Béla debreceni látogatása elé nagy érdeklődéssel tekintenek, mert hiszen a bicsérdyzmusnak még ma is sok hive van.

ORSZÁGOS MUNKAHIVATAL TERVE

Az inségakciók lebonyolítását mindenütt a hatósági munkaközvetítőre biznák

A Magyar Városok Országos Kongresszusa néven működő szervezet egyre mélyebb érintkezést keres és talál a mindennapi élettel és annak szükségeivel. Ennek az értékes intézménynek a szociálpolitikai osztálya még a tavasszal nagyszabású memorandumot dolgozott ki az inségakciók uj rendszerü lebonyolítására vonatkozólag.

Ez az uj rendszer röviden abból állana, hogy *az inségakciók lebonyolítását mindenütt a hatósági munkaközvetítőre bizzák. Ilyen rendszer mellett kialakulna az országos munkahivatal, amely egységesen oldaná meg a felmerült problémákat.*

A Városok Kongresszusának szociálpolitikai szervei állandóan foglalkoznak azoknak az inségakcióknak az irányelveknek megállapításával, amelyek mellett az inségakciókat célszerüen lebonyolíthatják. Ezen a héten, szombaton is tartanak fontos megbeszélést Budapesten. Debrecen városát dr. *Csürös* Ferenc tanácsnok képviseli az ülésen. Az értekezletet a központi városházán tartják és azokról az aktuális javaslatokról tanácskoznak, melyeket majd a belügyminiszter elé terjesztenek.

Nagyobb lendülettel kezdődött meg az adógabona felajánlása Debrecenben

Tegnapi számunkban közöltünk nagyobb interjut Kóródy István miniszteri tanácsos pénzügyigazgatóval arról, hogy milyen előnyöket jelent a gazdákra nézve, ha az adóhátralékuktól ugy igyekeznek szabadulni, hogy a mostani bő termésssel fizetik ki az adótartozás jelentős részét. **Kóródy** pénzügyigazgató kifejezte azt a véleményét is, hogy a debreceni gazdák eddig nem nagyon vették igénybe a kormány által nyujtott nagy kedvezményt, amilyenre belátható időn belül nem lehet ujra számitani.

A szeptember 5-iki első határidőt most a kormány jóakaratból meghosszabbitotta, hogy azok a gazdák is igénybe vehessék a kedvezményt, akik jóval később arattak és csépeltek és előbb nem jöhettek tisztába azzal, hogy mennyi gabona áll rendelkezésükre, amellyel fizethetik az adótartozásukat.

Mivel az adógabonafelajánlás a városi adóhivatalnál történik, dr **Balla** Bertalan adóügyi tanácsnokhoz fordultunk felvilágositásért, milyen mértékben kezdődött meg a felajánlás. Dr Balla Bertalan állandóan megfigyelés alatt tartja a gazdák magatartását és a tisztikarral ugyszólván naponként értekezleteket tart abból a célból, hogy minden adótisztviselő lásson oda, hogy a gazdák számára nyujtott nagy kedvezményt minél többen vegyék igénybe. Nyilvánvalóan érdeke az adóhivatal személyzetének is, hogy minél kevesebb legyen az adóhátralék, mert hiszen a felszólításokkal, a határidők lejáratának figyelemmel kisérésével, a behajtások körüli teendőkkel nemcsak a gazdáknak, iparosoknak és kereskedőknek van bajuk, hanem az adóhivatalnak is.

Dr Balla Bertalan tanácsnok az adógabona felajánlására vonatkozólag a következőket mondta a Debreczen munkatársának:

— A gabonafelajánlások most már folyamatban vannak, bár még nagyon kevés tételben történt, egy-egy kerületet számitva, felajánlás. A gazdákra valóban nagy előnyt jelent, ha az adótartozásukat gabonával apaszthatják. Fontos érdeke a gazdának a gabonának az állam részére való felajánlása azért is, mert az átadandó gabona árát a 125.300 számu rendeletben a **mai viszonyokhoz képest a lehető legméltányosabban állapitották meg.** Ebből az okból a magam részéről is nem tudom eléggé hangoztatni, hogy **milyen fontos érdeke a gazdáknak,** hogy gabonával fizessenek adót, addig, amig lehet. Utasitottam a városi adóhivatal tisztikarát, hogy **minden gazdát, aki hozzájuk fordul felvilágositásért, a legrészletesebben minden tekintetben lássanak el a szükséges tanácsokkal és adják meg a kellő felvilágositást arra nézve, hogy milyen nagy előnyök származnak az adógabona felajánlásából.**

— Ettől függetlenül is igyekeztünk a gazdák érdeklődését felkelteni a kedvezmény iránt. Nemcsak hirdetményt adtunk közzé a lapokban, hanem **a tanyákon és gazdaságokban is propagandát csináltunk a kedvezmény igénybevételére, mert mi magunk is azt akarjuk, hogy a gazdák mielőbb szabaduljanak meg a terhes adóhátraléktól.**

— Örömmel állapitom meg, hogy a sok munkának már mutatkozik az eredménye. **A felajánlás most már nagyobb lendülettel indult meg és remélhető, hogy a gazdák saját érdekükben élni fognak a rendeletben számukra biztositott kedvezményekkel.** Hiszem, hogy az összes gazdaérdekeltségi szervek, amelyeket mi is kellő időben megfelelő értesitéssel láttunk el, felhivták a gazdákat a kedvezmény igénybevételére.

A felnőttek nyugalmát megzavarjuk
A VÖRÖSHAJU ASSZONY-nyal
Hétfőtől a Vigszinházban.

URÁNIA

Telefon 32—51.
MA UTOLJÁRA
Brigitte Helm
nagysikerü alakitása:
„EGY A SOK KÖZÜL"
c. filmben. Partnere: Gustav Diessl.
Kisérő:
MINDEN CSAK KOMÉDIA
Paul Hörbiger—Lee Parry.
Előadások kezdete: ½5, 7 és 9.30-kor.

KÖNYV.

Laborizmus

Dr. Kövessi József gazdasági tanulmánya

Kövessi József dr. hosszú évek óta foglalkozik behatóan a gazdasági és szociológiai problémákkal, vannak uj gondolatai, uj ötletei, melyeknek egyrészét rendszerbe sürüsitve most tárta a nyilvánosság elé. Tanulmányának címe »Laborizmus«, mely egy uj gazdasági rendszer fejlődéséről szól. A szerzőt a legideálisabb és emellett gyakorlati elgondolás vezeti az uj gazdasági rendszer kiépitésénél. Szerinte a kapitalizmus kiélte magát s most egy uj gazdasági rendszernek kell azt felváltani. Ezt a rendszert nevezi a szerző *laborizmusnak*, amelynek rendszerében nem a haszon az irányadó, mint a kapitalisztikus termelésben, hanem a szükséglet. Kövessi József programja minden politikától és felekezetieskedéstől mentes. A legnagyobb objektivitással bírálja el az egyes dolgokat, a különböző gazdasági rendszerek hibáit és előnyeit. Különösen érdekes a »Kiválasztottak és kivetettek« cimü fejezete, mely magában véve is érdekes és eredeti tanulmány. A szerző rámutat arra, hogy például Oroszországban a *kommunizmus már akkor megbukott*, mielőtt a megteremtésére gondoltak volna s minden tudásával azt igyekszik bizonyitani, hogy »a jövő gazdasági rendszerének a jelen viszonyokból kell kialakulni, nem forradalom utján, hanem lassu fejlődéssel.«

Dr. Kövessi József elgondolása határozottan érdekes. A szakembereknek érdemes ezzel a kérdéssel foglalkozni, mert Kövessinél nagyon sok életrevaló ötletet találnak. Magát a tanulmányt pedig nemcsak azért érdemes elolvasni, mert tanulhatunk belőle, hanem azért is, mert mint olvasmány is élvezetes.

Olasz leányok magyar viseletben

A Nyári Egyetem olasz hallgatói Debrecenből távozásuk után nyolc napot töltöttek Budapesten. Megtekintették a főváros látnivalóit, muzeumokat, Ganz Danubius gyárat stb. Megnézték a Szent István heti egyik szenzációs idegenforgalmi vonzó erőt, a Gyöngyös bokrétát, ami igen megnyerte tetszésüket. Különösen a kunszentmiklósiak tánca és a Kalocsa vidékéről való szakmáriak, színes, elegáns népviselete nyerte meg tetszésüket. Ketten: *Adriana Saglio* és *Wanda Ascarelli* le is fényképeztették magukat szakmári viseletben.

Fölmentették Aradi Viktor erdélyi írót

Jasyból jelentik: Az itteni hadbíróság késő éjszaka hirdetett ítéletet Aradi Viktor, az ismert erdélyi író perében. Aradi Viktort tudvalevően kémkedéssel és kommunista üzelmekkel vádolták. A bíróság mindkét vád alól felmentette.

KIJAVITTATJÁK AZ APOLLÓ MOZGÓT

A hatóság nem találta életveszélyes nek .z épületet és nem záratta be a mozgószinházat. — Az észlelt hi bák könnyen kijavithatók.

Tegnapi számunkban hirt adtunk az Apolló mozgószinház ügyéről, illetőeg arról a hatósági szemléről, melyet a mozgó helyiségében tartottak. Mint most értesülünk, **arról szó sincs, mintha a mozgó bezárására kerülne a sor, mert hiszen a mozgó helyisége egyáltalán nem életveszélyes és az észlelt hibák könnyen kijavithatók.**

Illetékes helyről az üggyel kapcsolatban a következő felvilágositást kaptuk:

— A hatóság **nem találta életveszélyesnek az épületet, nem záratta be a mozgót és nem függesztette fel a játszási engedélyt,** mindössze az történt, hogy a nézőtérrel szemben levő páholysor alsó segélyének vakolata megrepedt, **annak laza rétegeit eltávolitották és — amint már ilyenkor szokásos — terhelési próbát rendeltek el, melynek eredményéhez képest kijavitják mindazon részeket, amelyek arra szorulnak. Azonban arra nézve a legkisebb gyanu sem merült fel,** hogy az épület a közbiztonsági követelményeknek ne felelne meg, a vizsgálat ilyen irányban nem is rendeltetett el és igy ebben az irányban hatósági döntésre nem is volt szükség. A polgármester határozatában az észlelt hibák kijavitásáig csak egyes széksorokra szóló jegyek eladását tiltotta el.

A munkások vigyázatlansága miatt nagy tűz pusztitott a Piac-düllőben

Könnyen veszedelmessé válható tűz pusztított tegnap reggel a Piac dülő 1. sz. alatt Zsadányi József gazdálkodó, debreceni Pacsirta utca 39. sz. alatti lakos tanyáján. A tanyában kigyulladt egy szalmakazal és egy törekkazal, amelyek hatalmas lánggal égni kezdtek. A tanyabeliek a tűz oltására mentek, de mivel nem birtak a dühöngő lángokkal, egy lovasembert küldtek el a legközelebbi telefonhoz, ahonnan segitséget kértek a debreceni tüzoltóságtól.

A telefonértesítés vétele után a tüzoltóságról Tolnay tüzoltótiszt parancsnoksága alatt egy motorosőrség robogott ki a tűzhöz, ahol először is a tanya épületeit biztosították be a tüz átterjedése ellen, majd hozzáfogtak az égő kazlak eloltásához, ami sikerült is. A vizsgálat szerint a kazlak közelében munkások dolgoztak, akik minden valószinüség szerint dohányoztak és egy eldobott égő gyufától vagy a pipából kipattanó szikrától keletkezett a tüz. A kár jelentékeny.

Lopott fejfák lángja mellett pattogtatták a kukoricát

A debreceni törvényszék négy hónapra itélte a fejfatolvajokat

Rendkívül érdekes bünügyet tárgyalt csütörtökön délelőtt a debreceni törvényszéken Jankovich Jenő tanácselnök. A bünügy vádlottja id. *Kovács* András debreceni gazdálkodó és *Kovács* Antal szintén helybeli napszámos volt. *Id. Kovács András néhány évvel ezelőtt igen jó módnak örvendett,* 56 hold földje volt a város határában. *Azóta a földjét elárverezték, de még ma is van egy háza, amely elég szép összeget ér.* Kovácsék ellen azért emelt vádat a kir. ügyészség, mert a tél folyamán *a Péterfia utcai ref. temetőből állandóan lopkodták a sirok mellől a fejfákat.*

Az elhaltak hozzátartozói annak idején ismeretlen tettes ellen feljelentést tettek a debreceni rendőrségen, amely erélyes nyomozást indított a kegyeletsértő tolvajok kézrekerítésére. A nyomozás eredménnyel is járt. A rendőrség jóformán *tetten érte a tolvajokat, amint a lopott fejfákat felhasgatták és tüzet raktak belőle. A lopott fejfák lángja mellett kukoricát pattogtattak és nem is sejtették, hogy a detektivek a következő pillanatban már nyakon is csípik őket.*

A törvényszéki főtárgyaláson a vádlottak részben beismerő vallomást tettek. Azt mondották, hogy *csak 11 fejfát loptak el,* de azt is csak azért, mert úgy gondolták, hogy már úgy sem törődnek vele a hozzátartozók.

A bizonyitási eljárás befejezése után Jankovich tanácselnök kihirdette az itéletet. A biróság lopás vétségében mondotta ki bünösnek id Kovács Andrást és Kovács Antalt, akiket *fejenkint 4—4 hónapi fogházra itéltek.* Az itélet ellen a vádlottak fellebbezést jelentettek be.

Amikor a tárgyalás végén Jankovich tanácselnök megkérdezte a károsultakat, hogy az elkobzott és felaprított fejfákkal mit csináljon a biróság, az egyik asszony igy felelt:

— *Nem kell az már nekünk. Odaadjuk szivesen, hogy hadd főzzenek rajta a raboknak.*

A sértettek kivánságának megfelelően tehát az elkobzott fejfákat ki fogják adni az ügyészségnek, hogy a rabok konyhájában felhasználhassák.

Vasuti kedvezménynyel utazhat

Budapestre.

Őszi lakberendezési Vásár

(Iparcsarnok). -- Szept. 2-17.

A vásárigazolványok augusztus 31-től szept. 20-ig érvényesek és a **Menetjegyirodában, továbbá a kereskedelmi kamarákban szerezhetők be.**

A VÉRES FÖLD

REGÉNY

(68. folytatás.)

— Maguknak mégis könnyebb. Minden alkalmuk meg van, ha mindjárt korlátozottan is, hogy társadalmi életet éljenek. De énnekem? — suhintott lemondóan Lehel a levegőbe. — Én ugyan kivel, kikkel éljem a társadalmi életet. Ezért nem tudok én sok mindenről, ami pedig örvendetes esemény ebben a szomorú világban. Még talán azt is utoljára tudnám meg, ha véletlenül kivonulnának a románok..

— Sajnos, ettől nem kell félnie, — szomorodott el Boris.

— Házat vesznek, házasodnak, hát hogy volna szándékuk kimenni... — kezdett politizálni Maresi is minden átmenet nélkül.

— No, csak most veszem észre, hogy eltértünk a tárgytól, hiszen mi zongorázni, énekelni jöttünk ide és nem politizálni, — próbált a gondok felhőjén keresztül mosolyogni Lehel.

— Igaza van, nem is ide való beszélgetés ez, de mostanában egyebet se hall az ember, mint az ilyesmit. Ma azt hiszem mindenkiben van egy kis diplomata is, aki a legkedvezőbb pillanatokban is kiönti terveit, kívánságait, mely tervek és kívánságok a mi felszabadulásunk reményeit hintegetik, — mosolygott Boris és most olyan volt ez a szép lány, mint egy komoly, tisztán látó, nagy eszméket hordozó lélek.

— Hanem most már maga játszék valamit, — fordított egyet a beszéden Boris és kedveskedve a zongoraszék mellé vezette Lehelt.

— Én nem tudok olyan szép nótákat, mint maga s főleg nem tudok olyan szépen játszani, — szabadkozott Lehel, — csak régi, régi nótákat ismerek...

— Csak halljuk, halljuk. Kevés beszéd, sok játék, — sürgette a zongorázást most már Maresi is, ami Lehelnek tagadhatatlanul jól esett. Nem is kérette magát: játszott, énekelt, mintha csak ott se lenne a két hallgatója, akik boldog mosollyal nézték egymást a fiu háta mögött, de a nézésükből valami simogató, meleg, testvéri szeretet áradt a fiú felé.

— Maga több, mint művész, — bókolt kedvesen Boris Lehelnek.

— Azt akarja, hogy szégyeljem magam? — nézett Lehel komolyan a Boris szemébe.

— Persze, nénikém, hogy is mondhatsz ilyent a szemébe? Tudod, hogy úgyis milyen fent hordják a fiuk a fejüket, — neheztelt tréfásan Maresi, bár érzett a szaván, hogy komolyan is így vélekedik a mai fiukról.

— Engem is olyan, hogy is mondjam csak, beképzeltnek gondol? — fordult elkomolyodott arccal Lehel Maresi felé.

— Azt nem mondtam. Én csak azt mondtam, hogy a fiuk. Aztán akinek nem inge, hát ne vegye magára, — kacagott egész szívéből a kisebb lány.

— Nem, Maresika, nekem igazán nincs miért fennhordani a fejem. De ha volna se tenném, mert olyan körülmények között nőttem fel. Én csak egyre vagyok büszke, hogy...

— No, mire? — nézett kíváncsian a két lány.

— Hogy ma magyar vagyok és itt maradhatok a láncok, botok és megalázások között vergődő fajtám közelében. Csak azért az egyért hordhatom fenn a fejem még a meggyalázott megalázottságban is, — mondta ünnepélyesen Lehel, míg a két lány ragyogó szempárral nézett reá, mintha két nővér csodálta volna a piruló fivér önvallomását.

— Hiszen erre mi is büszkék vagyunk, de nem tudtuk ilyen szépen elmondani — állapította meg Boris.

— Ez a jelenet most tisztára olyan volt, mintha csak egy regényből vágtuk volna ki, — ragyogott a Maresi szeme, de most mintha nem a testvérszeretet tüze lobogott volna benne. A kiejtett és hirtelen jött szavak, főleg a Maresi fellobbanása boldog örömet szült a Lehel szívében.

(Folytatjuk.)

HIREK

MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM. RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20—45.

— **Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:** „Kígyó“, Piac 33. Telefon 30—95. „Murakőzy“, Piac u. 72. Telefon 13—30. „Sas“, Hatvan u. 70. Telefon 11—39. „Csillag“, Árpád tér 1. Telefon 29—32. „Nádor“, Szent Anna u. 64. Telefon 25—58. „Szent Háromság“, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon 17—09. „Hungária“, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

— **Keresztmegáldás Nyilastelepen.** A nyilastelepi katholikus hivek jelentős áldozatkészséggel diszes keresztetet állitottak fel az ujonnan épült iskola udvarán, amelynek megáldása vasárnap, szeptember hó 17-én reggel 9 órakor lesz fényes külsőségek s a katholikus hivek kivételesen nagy érdeklődése mellett. A szertartást s utána a tábori misét **Mellau Márton** pápai prelátus, ap. helynök, igazgató tartja s ugyancsak ő mondja a szentbeszédet is. Résztvesz a kersztmegáldáson dr **Ruffy-Varga** Kálmán felsőházi tag, az egyházközség világi elnöke is.

— **Szentmisék a külsőségek iskoláiban.** A plébániai hivatal ezuton is közli a katholikus hivekkel, hogy vasárnaptól kezdve minden vasárnapon és parancsolt ünnepen pontban tiz órai kezdettel szentmise lesz a csapókerti, a homokkerti és a nyilastelepi iskolakápolnákban minden alkalommal szentbeszédel. Az elmult év folyamán is rendkivüli érdeklődés mutatkozott ezek iránt a szentmisék iránt s a hivek teljes mértékben megértették és honorálták a lelkipásztorkodó papság elgondolását. Az egyes szentmiséket ezidén is felváltva látják el a piarista társház tagjai és világi papok Ezenkivül Nagymacson és Nagyszepesen az állami iskolában havonta egyszer szentmisét mondanak, Pallagon pedig minden hónapban kétszer lesz szentmise.

— **A csapókerti egyházrészben** a rendszeres bibliaórák a jövő héten indulnak meg. A leánykör számára szerdán délután 3—4-ig, a női bibliakör részére pedig csütörtökön délután 5—6-ig. Mindkettőt Halász András vezető lelkész látja el.

— **Verzár Frigyes báseli egyetemi tanár Debrecenben.** A debreceni egyetemnek volt egyik legkiválóbb professzora Verzár Frigyes, akit annak idején meghivtak a báseli egyetemre. Verzár Frigyes el is fogadta a meghivást és Báselből most debreceni ismerősei látogatására ideérkezett. A kitünő professzor tiszteletére barátai szükkörü társas vacsorát rendeztek az Angol Királynő külön termében, amelyen Vent István egyetemi tanár, az élettani intézet vezetője, Verzár Frigyes utóda köszöntötte fel az illusztris vendéget. Verzár Frigyes néhány napig marad Debrecenben.

— **A Dóczi intézet évnyitó istentisztelete** szeptember hó 15-én, pénteken délelőtt 10 órakor lesz a Kistemplomban. Ez ünnepélyes megnyitásra a szülőket, egyházi és világi hatóságokat ezuton is meghivja az intézet igazgatósága.

x **Tankönyvek** minden iskolába kaphatók Grünmannál, Piac 69. Megyeházzal szemben.

— **Még nem jelentkezett a pénzügyőrségen Sámuel Izidor.** Beszámolt tegnap a Db„ereczen“ arról a hatalmas arányu szacharincsempészésről, amelyben a debreceni pénzügyőrség teljes aparátusával folytatja a nyomozást. A szacharincsempészés egyik résztvevője, Sámuel Izidor, aki felesége kijelentése szerint üzleti úton van, még mindig nem jelentkezett a pénzügyőrségen. A pénzügyőrség tovább folytatja a nyomozást részint Sámuel hollétének megállapítása iránt, részint a szacharincsempészek összeköttetéseinek megállapítása iránt.

Megszüntette az ügyészség az eljárást Katona Imre rendőrfőtörzsőrmester ellen, aki a vásártéren lelőtte támadóját

Az ügyészség megállapitotta, hogy jogosan használta a fegyverét

Még emlékezetes az a véres dráma, amely augusztus 17-én játszódott le a Hatvan utca végén. Katona Imre rendőrfőtörzsőrmester figyelmeztette Grünbaum Jenő vásári kikiáltót, hogy a gazdája szekerével ne tartózkodjon hosszasan a vásártéren. Grünbaum ittas volt és a figyelmeztetés után rátámadt Katonára, akivel dulakodni kezdett, megharapta a fülét, sőt kihuzta a rendőr kardját is, mire Katna előrántotta a szolgálati pisztolyát és kétszer Grünbaumra lőtt. Az egyik golyó csak könnyebb sérülést okozott, de a másik átfurta a tüdőt és Grünbaum a klinikán sérülésébe bele is halt.

A halálosvégü lövöldözés ügyében megindult a vizsgálat annak megállapítása végett, hogy Katona Imre jogosan használta-e lőfegyverét? A rendőrség széleskörü vizsgálatot folytatott le, számos tanut hallgattak ki, akik tanui voltak az eseményeknek. A lefolytatott vizsgálat után az ügy iratait áttették az *ügyészségre, ahol tegnap döntöttek az ügyben.* Az ügyészség az iratok áttanulmányozása után megállapította, hogy *Katona Imre rendőrfőtörzsőrmester jogosan használta a fegyverét, miután Grünbaum megtámadta és igy védekeznie kellett a vásárossal szemben.* Mivel a fegyverhasználat jogossága kétségtelen megállapítást nyert, az *ügyészség Katona Imrével szemben az eljárást megszüntette.*

—

x **Igmándiból nem kell pohárszámra inni, Negyed, vagy fél pohár elég szokott lenni!**

— **A katholikus hivek körében ez idén is gyüjtenek a szegények kamarájába.** Ismeretes dolog, hogy az elmult év folyamán a debrecenkörnyéki tanyák éhező, nyomorgó, nincstelen magyarjainak insége enyhítésére akció indult a katholikus hivek körében. Maga dr. Lindenberger János apostoli kormányzó állott az akció élén, akinek kérő szavára nemcsak a katholikusok, de vallási különbség nélkül a legszélesebb körből vittek adományokat a plébánián felállított szegények kamarájába. Ezeket az adományokat hétről hétre kivitték a tanyák éhező gyermekseregének, ahol hálás szívvel és könnyes szemmel vették s mohónették még a legszerényebb falatot is. Mint értesülünk, a szegények kamarájába ujra megkezdik a gyüjtést. Nem kérnek mást, csak könnyen nélkülözhetőt, a felesleges, a teritett asztalról lekerülő élelmiszert. Csak a maradékot s csak másodsorban és csak a tehetősektől kérnek mást is. A szegények kamarájába elfogadnak mindent, egyetlen kenyérdarabkát is. Még ha névtelenül küldik is. Élelmiszer mellett szívesen fogadnak és kérnek használt ruhaféléket is. Ha rossz, majd kijavíttatják, ha piszkos, kimossák, ha szükséges, átalakítják. Nem is kell elküldeni, csak adják meg a cimet és elküldenek érte. Különösen kérnek használt lábbeliket s melegbb ruhát télire. Köszönettel vesznek feldolgozatlan anyagot is, majd megcsináltatják a rászorultaknak. A szegények kamarájából természetesen csak a tanyák népe kaphat alamizsnát. Csak élelmiszert, mert pénzt nem adnak ki. Azért hangsúlyozzák, hogy csak a tanyák népe felkarolására indul ez az akció, mert a város vezetőinek bölcsessége és emberszeretete a jövőben is a szokott mértékben gondoskodni fog a város nincstelenjeiről. A szegények kamarájába szánt minden adományt a plébániára kell eljuttatni: Szent Anna u. 21. sz. alá. Ugyanott lehet bejelenteni a megajánlásokat, vagy akár a 34—01-es, 30—15-ös, 21—37-es telefonon.

— **Besurranó lopások.** Hirschmann Borbála háztartási alkalmazott, Vendég u. 46. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a kosarából tiz pengőt ellopott. — Hutmann Márton ispán, Galamb u. 10. sz. alatti lakos asztaláról a pénztárcáját lopták el husz pengő tartalommal. A besurranó tolvajokat keresi a rendőrség.

Iskolai cipőket
GALL-tól
Kálvin-tér 3.

— **Diszplakettel tüntette ki a MASz Ákos Károly őrnagyot.** A Magyar Atletikai Szövetség diszplakettel tüntette ki Ákos Károly őrnagyot, aki jelenleg a debreceni 11. gyalogezrednél teljesit szolgálatot. A kitünő sportember, még budapesti tartózkodása idején, mint az atlétaszövetség főtitkára megalapitotta a hősök emlékére rendezett stafétafutóversenyt. A MASz most mint e szép verseny megalapitóját tüntette ki Ákos őrnagyot.

x **Önborotvakészlet** és egy húszfilléres penge összesen 96 fillér Fricknél, Ferenc József út 27.

HOZASSON
CSALÁDI EBÉDET
az Arany Bikából
P 1·70-ért

x **Megnyilt** Sréter Irén fonal és kézimunkaüzlete Piac ucca 10.

— **Súlyos szerencsétlenséget okozott egy gázoló kerékpáros a Széchenyi uccán.** Súlyos szerencsétlenséget okozott tegnap délután egy vigyázatlan kerékpáros a Széchenyi ucca elején. Kovács Antal 57 éves városi csatornázási munkás, Széchenyi ucca 1. sz. alatti lakos az úttesten akart átmenni, amikor gyors iramban egy kerékpáros robogott arra. Kovács Antal már nem tudott kitérni a kerékpár elől, amely elütötte. Az összeütközés következtében Kovács Antal a földrezuhant és a fejét oly szerencsétlenül ütötte az aszfaltba, hogy a koponyája betört. A kerékpáros látván a balesetet, gyorsan tovairamodott, mielőtt feltartóztathatták volna. A szerencsétlenül járt öregember körül nagy tömeg verődött össze, a közelben posztoló rendőr kihivta a mentőket, akik bekötözték Kovács Antal vérző fejét és kiszállitották a sebészeti klinikára, ahol súlyos sérülésével ápolás alá vették. A lelkiismeretlen kerékpárost keresi a rendőrség.

x **Tankönyvvásár — tankönyvcsere Harmathynál** Ferenc József ut 7., Bika szálló mellett.

— **Megvizsgálják a gyilkos legény elmeállapotát, aki kötőtűt szúrt gyermeke fejébe.** Megírtuk, hogy Vidoven István nyiregyházi legény Juhász Mihályné jánosbokori asszony lakásán két kötőtűszúrással meg akarta ölni a gyermekét, mivel az asszony gyermektartási díjat kért tőle. A merénylő legény órákig kuporgott az ágy mellett, amíg az asszony elaludt, hogy tettét elkövethesse. A merénylőt elfogták és beszállították a nyíregyházi ügyészség fogházába, ahol most állandóan öngyilkossággal fenyegetőzik. Az ügyészség most elrendelte a zavarosan viselkedő legény elmebeli állapotának megvizsgálását.

MTGHÜLÉSNÉL, náthaláznál, mandulalobnál, torokgyulladásnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes **„Ferenc József“** keserüvíz rendes gyomor- és bélműködést biztosit.

— **Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban.** Péntek délután 5.42, szombat reggel 7.30, délután 5 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 5.32, szombat kimenetele szombat este 6.40 órakor. Szelichesz vasárnap és szerdán reggel 4 órakor, a többi napokon 5 órakor.

HOZASSON
CSALÁDI EBÉDET
az Arany Bikából
P 1·70-ért

— **Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban:** pénteken este szombatköszöntő ima öt óra ötven perckor. Szombat regel hét, délelőtgt fél tizenegy, délután öt és este szombat kimenetele hat óra negyven perckor. A Kápolnási u. templomban szombaton reggel egynegyed nyole, délután fél öt órakor bibliamagyarázat Vasárnap reggel Szelichosz mindkét templomban négy órakor, hétfőn és kedden reggel fél hat órakor, szerdán erev Roshasonoh Zechor-b'risz szelichosz hajnali négy órakor. Hétköznapokon este hta óra husz perckor. Az Elnökség.

— **Lopkodják a felöltőket.** Az őszi idő beköszöntésével akcióba lépett a kabáttolvajok is. Fehérvári Tibor kereskedősegéd, Hajnal u. 27. sz. a. lakos lakásáról ismeretlen tettes ellopta a felöltőjét és fürdőtrikóját, valamint a pulloverét. A kabáttolvajt kersi a rendőrség.

x **Iskolakönyv** bevásárlását ne halogassa el, hanem már most szerezze be Antalffy József könyv-, papir-, irószerkereskedésében.

— **Szeptember 25-én lelkészi továbbképző tanfolyam kezdődik Debrecenben.** A debreceni református egyházmegyéhez tartozó lelkészek részére szeptember 25-től 30-ig magas szinvonalu továbbképző tanfolyamot rendeznek. Az előadásokat a Kollégiumban rendezik és az előadók egyetemi theologiai tanárok lesznek. A tanfolyamot hétfőn nyitják meg ünnepélyes keretek között. A megnyitó áhitatot maga dr Baltazár Dezső püspök tartja **délután négy órakor.** Az egyházmegye részéről F. Varga Lajos esperes mond üdvözlő beszédet. A konferencia rendezői dr Révész Imre egyetemi tanár, dr Szász Imre monostorpályi és Ördök Lajos pocsaji lelkész. Hétfőn, szeptember 25-én a program a következő: délután 5—7-ig dr Révész Imre: Egyháztörténelmi problémák a gyakorlatban. Este 8—9-ig Erőforrásaim: A Bibliám. Közös bibliatanulmányozás. Egynegyedórás bevezetést tart dr Kálay Kálmán. Textusok Jeremiás 6:16. a, b. Zsoltárok 73:28. Lukács 6:19.

— **Tüzelőt lopott a pincéből — 15 napi fogházra ítélték.** A debreceni törvényszéken Jankovich Jenő tanácselnök csütörtökön tárgyalta Kovács Sándorné debreceni lakos bünügyét. A vádirat szerint Kovács Sándorné Rekényi Zsuzsánnával gyeült Klein Zoltán és Atlasz Ignác debreceni lakosok pincéjéből tüzelőfát lopott. A vádlott asszony állitólag maga szerezte a kulcsot a pince ajtajához. A főtárgyaláson Kovácsné beismerő vallomást tett. Azzal védekezett, hogy szükség volt a fára. A bizonyitási eljárás befejezése után a törvényszék Kovács Sándornét lopás vétsége miatt 15 napi fogházra itélte. Az itélet jogerős.

— **Hétfőn kezdődnek a Zenedében az előadások.** Debrecen sz. kir. város 72 éves multra visszatekintő zeneiskolájában már 18-án, hétfőn megkezdődnek az előadások. Beiratkozni lehet minden délelőtt 9—1-ig. A zeneiskola felölel jóformán minden tanszakot és melléktanszakot. Tandij havi 10 P, csak a melléktanszakra iratkozóknak 3 P. Beiratási dij 5 pengő.

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti szeptember 14-én:

Az óceáni hüvös tömegek áthatoltak a Kárpátok és az Alpok láncolatain, nagy esőzéseket, zavarokat, valamint lehülést okozva. A meleg levegő délkeleti irányban huzódik vissza. Nyugateurópában az esőzések szünőben vannak, de a hőmérséklet ott igen alacsony. Angliában az éjszaka folyamán több helyen a fagypontig sülyedt a hőmérő. Hazánkban a hideg levegő betörése a reggeli órákban vette kezdetét. Az időváltozás a Tiszántulra a délutáni órákban jutott el. Itt a hőmérséklet délben még 26 fokig emelkedett. A betörés után a hőmérséklet 5—6 fokkal sülyedt. Este Debrecenben 6 milliméternyi eső esett. A hőmérséklet este 7 órakor 17 fok volt.

Időprognózis: Északra forduló viharos szelek, hűvösebb, borult és csapadékos idő várható.

— **Vallásos ünnepély a csapókerti imaházban.** A csapókerti imaházban az idei egyházrészi munka ünnepélyes keretek között indult meg. A leánykör lelkes tagjai alkalmi ünnepélyes istentiszteletre gyültek össze, mely után a vallásos ünnepély vette kezdetét. Ennek legkiemelkedőbb pontja a leánykőri tagok fogadalomtételének a megújítása volt. Buzdító beszédet Szilágyi Juliska, a leánykör ügyvezető elnöke tartott, míg a fogadalom megujítását az egyházrész vezető lelkésze: Halász András vette ki. Felemelő volt, amint 30 ifjú leánykőri tag szent komolysággal újból ígéretet tett, hogy életét Jézus szolgálatába állítja és munkáját Isten országa felépítésére szenteli. Az ünnepélyt változatosabbá szép szavalatok és énkeszámok tették, mely utóbbiakat Kovács Kálmán tanító művészi orgonajátéka kísérte.

— **Haragosa felé dobta a kést — egy kis gyermeket talált.** Különös baleset történt Nyíregyházán. Az ottani Báthory uccában sétált gazdája egyéves kisfiával az ölében Nagy Magda cseléd leány. Járkálás közben találkozott régi haragosával, Kovács Erzsébettel. Éles szóváltás kerekedett közöttük, amelynek hevében Kovács Erzsébet kést rántott és Nagy Magda felé dobta. A kés azonban nem a cselédleányt találta, hanem a kisgyerek nyakába fúródott és súlyos sebet ejtett. A gyereket az Erzsébet kórházba szállították, ahol sikeres műtétet hajtottak végre rajta. Kovács Erzsébetet letartóztatták.

x **Őszi kalapkülönlegességek** legolcsóbban Weisz Pál uridivat, Piac u. 69.

x **A Margit-fürdő nyitva van.**

— **A frontharcosok havi összejövetele.** Szerdán este tartották e havi összejövetelüket a frontharcosok saját helyiségükben, ahol igen szép számmal jelentek meg úgy tisztek, mint legénységi állományú bajtársak. Ez alkalommal Nagy István alelnök, akit legutóbb választottak meg, hosszabb beszédet mondott. Felszólaltak még Buday Aladár őrnagy, dr. Serly Béla ügyvéd, Borbély Sándor igazgató-tanító és Sepréssy Sándor ny. tiszthelyettes. Az összejöveteleket havonta minden hónap második szerdáján tartják meg a frontharcosok.

x **Balettáncosnőből milliomosnő.** Egy pesti balettáncosnőből Argentinában milliomos földbirtokosnő lett. Érdekes pályafutásáról pompás cikkben számol be a Bélabá új száma, amely gazdag tartalommal és 84 oldal terjedelemben jelent meg. Nagyszerű budapesti és külföldi riportokat, rengeteg cikket, közel száz képet és még sok érdekességet talál az olvasó a népszerű szinházi képeslapban. Ára 20 fillér.

AZ ÉGI HADSEREG.

Előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor.

a Vigszinházban.

Egy berettyóujfalui százados tragédiája

Gyógyíthatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát.

Körmendy István százados tegnapelőtt Mátészalkán öngyilkosságot követett el, agyonlőtte magát. Tettét állítólag gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Körmendy százados berettyóujfalui származású, kiváló tisztnek ismerték és tragédiája széles körben keltett mély részvétet. Holttestét hazaszállították Berettyóujfalura és tegnap délután ott temették el nagy részvét mellett.

— **Rózsa Lilly és Kató mozgásművészeti iskolájában a beiratkozások megkezdődtek Széchenyi ucca 32. sz. Telefon 21—54.**

— **Meghalt a felesége sírjánál.** Vácról jelentik: Borkó László hatvanhétéves nyugdijas fegyőr, amikor a temetőben felesége sírját öntözte, hirtelen összeesett és meghalt. Agyvérzés ölte meg.

— **Lelőtte szerelmesét egy kereskedő, akit a felháborodott emberek félholtra vertek.** Földi János rákosszentmihályi kereskedő már régóta udvarolt Gerner Margitnak. A 26 éves férfi és a 21 éves leány tegnap együtt volt színházban, majd kávéházban. A kereskedő sokat ivott és amikor éjfél után hazakísérte a leányt, erőszakoskodni kezdett vele. A leány ellenkezett, mire a kereskedő elővette revolverét és kétszer a leányra lőtt. A golyók a leány hasába fúródtak és a hátán jöttek ki. Gerner Margit összeesett. A lövöldözésre a szomszédos házakból kirohantak az emberek és kapákkal, ásókkal támadtak a merénylőre, aki több sebből vérezve hazavánszorgott rákosszentmihályi lakására. A mentők onnan a Rókus-kórházba szállították, míg a leányt a Horthy kórházba vitték. Mindkettőjük állapota életveszélyes.

x **Iskolai bőröndök,** bőrtáskák, aktatáskák legjobbak a legolcsóbban Feuermann bőröndösnél Piac u. 26. (Passage).

— **Orgazdaságért 15 napi fogház.** A debreceni törvényszéken Jankovich Jenő tanácselnök tegnap vonta felelősségre ifj. Macha Alajos helybeli kereskedősegédet, aki ellen az volt a vád, hogy lopott kerékpárok alkatrészeit vásárolta meg, nem tudta, hogy azok illegitim úton jutottak az eladóhoz. A bizonyitási eljárás befejezése után a törvényszék orgazdaság vétségében mondotta ki bünösnek ifj. Macha Alajost és ezért őt 15 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Szombatra várható ítélet a kommunisták monstre-bünpörében.** A debreceni törvényszéken dr Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa csütörtökön zárt ülésben folytatta Kahán Gyula és társainak bünperében a tárgyalást. A kir. ügyészség tudvalevően az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló büntettel vádolja Kahánékat, akik közül a vezetők már hónapok óta a debreceni kir. ügyészség fogházában vannak. Csütörtökön a biróság végzett a megjelent vádlottak kihallgatásával. Pénteken azokat a vádlottakat hallgatják ki, akik nem jelentek meg a tárgyalás első napján s igy a törvényszék elrendelte elővezetésüket. Kétséges azonban, hogy ezeket a vádlottakat elő tudják-e keriteni, mert lehet, hogy külföldre szöktek. Az iratok ismertetésével befejezik a bizonyitási eljárást s azután kerül a sor a perbeszédekre. Tekintettel arra, hogy a védők száma körülbelül 10, szombat délelőttre is áthuzódnak a védőbeszédek. Az ítélet kihirdetésére valószinüleg szombaton délután kerül sor.

— **Ellopták egy theologus podgyászát a vonaton.** Sulyos kár érte Erdey Mihály theologust, aki a tanévkezdetére igyekezett Debrecenbe. Az állomáson azonban elaludt és csak Kisujszállás közelében ébredt fel. Riadtan kereste a podgyászát, de koffere, amelyben ruhanemüek és jóféle hazai ennivalók voltak, eltünt. Feljelentést tett a debreceni rendőrségen, ahol meginditották a nyomozást a vasuti tolvaj után.

— **Kiskőrösön másodszor nyilnak az orgonák.** Kiskőrösről jelentik: Tölgyszéky-Papp Ferenc soltvadkerti kalaposmester kertjében másodszor nyiltak ki s virágoznak az orgonák.

— **A vizsgálóbíró elrendelte a hajdúnánási gyilkos elmebeli állapotának megvizsgálását.** Hírt adtunk már arról a borzalmas gyilkosságról, mely szeptember 9-én történt Hajdúnánás község határában a „Mézesmáj" nevü tanyán. Ezt a birtokrészt Gál Mátyás 74 éves hajdúnánási gazdálkodó bérelte a református egyháztól. Gálnak volt egy Török István nevü nevelt fia, akit 8 éves korában 15 évvel ezelőtt vettek ki a lelencházból. Gál és nevelt fia között az utóbbi időkben csaknem napirenden voltak az összetüzések, mert az öreg mindent kifogásolt, amit Török István csinált. Szeptember 8-án Gál a vita hevében pofonütötte Törököt, aki emiatt rendkivül elkeseredett és elhatározta, hogy végezni fog nevelőapjával. Szeptember 9-én Gál és Török egy szekeren kimentek a határba. Estére az öreg gazda leült szalonnázni egy nagy tökre. Ezt az alkalmat használta ki Török, aki hátulról egy hatalmas pásztorbottal úgy verte fejbe a szerencsétlen öregembert, hogy annak kifordult az agyveleje és azonnal meghalt. A gyilkos ezután eldobta a botot a kukoricásba, ő maga pedig kiment a mezőre. A gyilkosságot Jóna Sándor fedezte fel, aki jelentette az esetet a rendőrségnek és a csendőrségnek is. A nyomozó hatóságok még akkor éjszaka elfogták Török Istvánt, aki beismerő vallomást tett. Török Istvánt hétfőn délután beszállították a debreceni kir. ügyészségre, ahol leútalták őt a fogházba. Preinesberger Jenő vizsgálóbirósági elnök már a helyszinen is kihallgatta a gyilkos gazdalegényt, de csütörtökön délben ismét maga elé vezettette, amikor is ujból kihallgatta. Török ezuttal is beismerő vallomást tett. A vizsgálóbíró egyébként kihirdette Török István előtt a vizsgálati fogságba való helyezését. A vizsgálóbíró egyébként elrendelte Török István elmebeli állapotának megvizsgálását.

— **Feketekeztyüs rabló garázdálkodása.** Bécsből jelentik: A déli vasút egyik személyvonatán Bécsujhely közelében kiraboltak egy asszonyt. A tettes meghúzta a vészféket s megszökött. Valószinünek tartják, hogy egy „fekete kéz" elnevezésü rablóról van szó, aki mindig fekete keztyüben követi el rablásait, főleg a megszállott nyugatmagyarországi vasútvonalakon.

Nem jó árverelés közben izgatottan gesztikulálni

Egészen szokatlan körülmények között és szokatlan módon érte baleset Kügler Joachim derék tollkereskedőt, aki a Hatvan utca 57. sz. alatt lakik. Kügler úgylátszik a tollkereskedelmet nem találta elég jövedelmezőnek, mert mellékesen felcsapott árverelőnek is, mivel a mai gyakori árveréseken olcsó pénzen egészen értékes holmikhoz juthatnak hozzá a hivatásos árverelők. Kügler tegnap is elment egy árverésre, ahol egy jó zsákmány került terítékre, illetve kalapács alá.

A hatósági biztos felmutatta a tárgyat és bemondta a kikiáltási árat. Kügler ráigért.

Ujabb kikiáltás, Kügler ismét ráigért. Mások is árvereltek és Kügler kezdett izgatott lenni. Végül is maga maradt árverelő, mire a kikiáltó méltóságteljesen kezdte kihirdetni a verdiktet:

— Először! Másodszor!

Kügler ekkor már annyira izgatott lett, hogy nem győzte kivárni a harmadszori bemondást, hanem nagyot ütött a karjával a levegőbe és ő maga mondta be:

— Harmadszor!

Az árverelő kalapács le is csapott, de ugyanakkor Kügler általános meglepetésre hangosan feljajdult. A körülötte állók méltatlankodva vették körül:

— Mit jajgatsz, amikor a tied lett a portéka.

Kügler tovább jajgatott, mire egy »kartárs« kihivta a mentőket, akik megállapitották, hogy Kügler drukkjában annyira belesujtott a levegőbe, hogy a válla a nagy lendülettől kificamodott. Az izgatott embert a mentők segélyben részesitették, majd hazaszállitották a lakására.

(—rd.)

— **Vattadarabtól megfulladt egy fiúcska.** Budapestről jelentik: László Zoltán részvénytársasági igazgató másféléves kisfia pár nappal ezelőtt fuldokolni kezdett evés közben. Éppen körtét evett, azt hitték, hogy körtemag került a légzőcsövébe. A Bródy Adél gyermekkórházban gégemetszést végeztek a kis László Palikán. Az operáció sikerült ugyan, de a kis beteg nemsokára meghalt. Azt hitték, hogy véletlen balesetről van szó és elrendelték a rendőri boncolást. A rendőrorvosi boncolást azután váratlanul félbeszakították és az orvosok törvényszéki boncolást kértek, mert az a gyanú merült fel, hogy orvosi mühiba okozta a kisfiú halálát. Szerdán délután a törvényszéki orvostani intézetben folytatták a boncolást, amely azzal a felfedezéssel járt, hogy a kisfiú légzőcsövében vattadarabokat találtak. Ezekből arra következtetnek, hogy a szerencsétlen fiú a vatta darabok miatt fulladt meg. Most már megindult a nyomozás annak tisztázására, hogy ki felelős László Palika haláért? A kisfiú szüleit még nem tudta kihallgatni a rendőrség. Édesapja külföldön tartózkodik, édesanyja pedig a tragikus eset óta olyan idegállapotban fekszik lakásán, hogy nem lehet kikérdezni.

Élőhalcsarnok

HAL- ÉS VADKERESKEDÉS.

Csapó ucca 39. sz. Telefon 13-13.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet: Buza októberre 7.70—72, március 8.84—85. Rozs októberre 5.00—08, márciusra 5.98—6.00. Tengeri májusra 7.76—78.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 7.80—8.05, 78 kg 7.90—8.15, 79 kg 8.00—8.25, 80 kg 8.10—8.35, felsőtiszai 77 kg 7.40—7.55, 78 kg 7.50—7.65, 79 kg 7.60—7.75, 80 kg 7.70—7.85. Rozs pestv. 4.55—4.65, egyéb rozs 4.60—4.70, tak. árpa I. 6.25—6.35, tak. árpa II. 6.05—6.15, sörárpa 9.00—10.00, zab I. 6.80—7.00, zab II. 6.65—6.70, tiszai tengeri 6,90—7.00, egyéb tengeri 6.90—7.00, korpa 4.65—4.75.

A készáruvásáron buza és rozs nem változott, zab 10, tengeri és korpa 5 fillérrel drágább.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2797 sertést. Eladtak élősulyban kilogramonkint könnyüsertést 70—73, közepes sertést 75—77, kivételesen 78, nehézsertést 77—78 fillérért. A vásár irányzata lanyha volt.

— **Kifosztották a napkori Hangya üzletét.** Vakmerő betörők garázdálkodtak a szabolcsmegyei Napkor községben lévő Hangya üzletében. A betörők feltörték az üzlet ajtaját, bementek az üzletbe és elvittek 35 pengő aprópénzt, 136 darab fejkendőt, ruhaneműeket, selymeket, szöveteket és más textilárukat. A betörők valószinüleg Debrecen felé szöktek és a debreceni rendőrség is keresi a napkori betörőket.

— **A Dóczi leánygimnáziumban** a testnevelő és ritmikus tornatanfolyam 15-én délután 4 órakor kezdődik.

Ötven éven keresztül mint nő élt és mint férfi halt meg

A boncasztalon derült ki a rejtély

Budapestről jelentik: Különös eset foglalkoztatta a budapesti hatóságot. Nemrégiben fuldoklási rohamok között meghalt Tóth Mária, az Acél- és Evőeszközművek portásnője. A rendőrség a hirtelen haláleset miatt boncolást rendelt el és a boncolásnál kiderült, hogy a portásnő, aki 50 éven keresztül mint nő élt, valójában férfi. Harminc éven keresztül volt a gyár szolgálatában, előbb mint munkásnő, később mint rak tárosnő. Zárkózott életet élt, senkivel sem barátkozott, 30 év alatt ötször sem hagyta el a gyár épületét. Egy munkásnővel élt együtt.

Most kihallgatták ezt az asszonyt, aki elmondotta, hogy 12 évig élt együtt Tóth Mártával, de nem tudta róla, hogy férfi. Egyszer feltünt neki, hogy erősen hull a haja, kopaszodik, ezt szóvá is tette, mire zavarba jött.

Nagy meglepetéssel fogadta a rendőrorvosi vizsgálat eredményét az elhunyt nő édesanyja, ő megesküdött volna rá, hogy gyermeke leánynak született, leányiskolába járt, mindig leányokkal barátkozott.

Orvosi vélemény szerint ez lehetséges és ebben az esetben Tóth Márta szervezetében az idők folyamán bizonyos elváltozások következtek be. Ezt alátámasztja az a körülmény is, hogy Tóth »Márta« magábazárkózott, embergyülölő életet élt, talán szégyelte azt, ami vele történt.

A boncolás kideritette, hogy a különös ember halálát régi asztmája idézte elő, igy megadták a temetési engedélyt. A különös életü férfi sirja felett Tóth Márta név szerepel a fejfán.

SPORT

A DMTE esett ki az első osztályból

A hosszas huzavonával járó DMTE—KSE ügye, nevezetesen, hogy ki is esik ki a keleti alszövetség osztályából, szerdán Budapesten eldőlt. A fővárosi sportszövetség a kisvárdaiaknak adot igazat és igy a DMTE esik ki az elsőosztályból. Vasárnap már Nyiregyházán a Kisvárdai Sport Egylet lesz az ellenfele a NyTVE-nek. A DMTE ilyenformán már csak a második osztályban fog játszani.

A NYIREGYHÁZI DERBY BOTRÁNYA A KLASZ ELŐTT

A nyiregyházi derby botrányával most foglalkozott a KLASz fegyelmi bizottsága. A botrány azért tört ki, mert Négyesy I. olyan erővel inzultálta Csérnit, hogy állkapocstöréssel szállitották a kórházba és ott műtétet kellett rajta végrehajtani. A fegyelmi bizottság két évre tiltotta el Négyesyt azzal a megokolással, hogy már többször volt büntetve játékostárs bántalmazásáért.

ORSZÁGOS NŐI ATLÉTIKAI VERSENY DEBRECENBEN

Szeptember 17-én, vasárnap az egyetemi sporttelepen országos női atlétikai verseny lesz a legjobb budapesti hölgy atléták résztvételével. Biztos indulók: Vértessy Katalin BBTE a magasugrórekorder, a Torinóban diadalmasan szerepelt Pertich-Perjés Rózsi Testnev. Főisk., a 80 m-es gátfutó rekorder, Bogjó Györgyi, Testnev. Főisk., a hires diszkoszvető és Molnár Julia a BEAC kiváló sprintere. Küzdelmük a helybeli atlétanőkkel olyan esemény lesz, amilyet Debrecenben még nem láthattunk. A verseny délután 2 órakor kezdődik.

FELHIVÁS

Felkérem a **Cipőgyár FC** összes játékosait, hogy **ma, pénteken este** legkésőbb 8 órára Csapó utca 65. sz. alatt szakosztályi ülésre jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a **Villanygyár** alant felsorolt I. és II. csapatbeli játékosait, hogy a pénteki tréningen feltétlen jelenjenek meg a DTE pályán **4 órára**: Illés, Lengyel, Szücs II., Faragó, Orosz, Heichy, Szabó I., Erdélyi, Turánszky, Vincze III., Szabó II., Ortutay, Veres, Nagy Lajos, Nagy László, Kállay, Vincze IV., Varjas, Kecskés, Szilassy, Nógrády, Matkó I., Patay. Intéző.

Felkérem a DKASE játékosait, hogy a mai tréningen és utána háromnegyed 9-kor szakosztályi ülésen teljes számban jelenjenek meg. Intéző.

BIHARNAGYBAJOMBAN VÁSÁR

A biharnagybajomi országos vásár folyó évi szeptember hó 27-én fog megtartatni. Szabályszerü marhalevéllel mindenféle állat felhajthatő.

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben TELEFONON 27—88. szám nyujt felvilágositást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közöltetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban. Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Alkalmazást nyer nő

Takaritónőt
parkettthez koszt nélkül délelőttre felvesz Balázs, Piac 89. 701

Bejáróleány
felvételik. Simonffy u. 55. sz. 703

Mindenes
főző bejárónő felvételik. Svetits III. lépcső II. emelet 8. sz. 704

EGYEDÜLÁLLÓ
nő kisszobát, világitást kap mosásért, nagy takarításért. Demokos Lajos u. 6. Vénkert. 1111

Perfekt
mindenes főzőnőt azonnalra keresek. Rákóczi 4. I. emelet. 657

Gebildetes
deutsches Fräulein sucht Stelle. Hüvelves 10. I. Stock. 659

Kisebb
családhoz főzni tudó bejárónő kerestetik. — Vörösmarty u. 18. szám. 663

Megbizható
gyermekszerető mindenes leány felvételik. — Hatvan u. 22. alatt. 666

Szállodai
szobaleány, ki már volt szállodában, felvételik. Pannónia-szálloda, szobaasszony. 682

Kiszolgálóleányt
hosszabb szakmabeli gyakorlattal azonnal felveszünk. Deutsch Albert és fia. 680

Perfekt
szakácsnét és szobaleányt felveszek. Piac ucca 16. II. 2. 690

Fiatal,
ebédhordó bejárónőt, ki Hadházi, Apafi környékén lakik, felveszek. Cim a kiadóban. 694

Főzni tudó
mindenest jó bizonyitvánnyal azonnal felveszek. Kígyó 45. 695

Alkalmazást keres nő

Németül
tudó úrileány elmenne 1—2 gyermek mellé helyben és vidékre. — „Árva" jeligére 683

Alkalmazást nyer férfi

Gyermektelen
házaspárt házmesternek felveszek. Magoss Gy. tér 16. 656

Könnyü
állandó keresetl Jómegjelenésü férfiak, hölgyek tüzifa, szén eladásához ügynökként felvételnek. Fatelep, Hunyadi u. 21. 226. 10. 10

Könyv-
és papirkereskedősegédet vagy kiszolgáló leányt kisegitőnek azonnal felvesz „Méliusz" könyvkereskedés. 548

Kifutót
kenyérkihordásra, aki ebben gyakorlott, felveszek. Klár, Gázgyár u. 4. 599

Kifutót
kerékpárral felveszek. Klein Imre, Kassai út 12

Kifutófiú
vagy leány és tanuló-leány felvételik cipőfelsőrészkészitéshez. Vértesi Csapó 21. 709

Konvenciós
kocsis fiával kerestetik. Erzsébet ucca 6. sz. 661

Kifutófiút
azonnal felveszek. Vörösmarty ucca 11. Füszerüzlet. 684

Cipészsegédek
férfi, női és gyermekmunkára, ziccre is, felvételnek. Vár u. 2. 685

Jó
csizmadiasegéd felvételik. Lorántffy 3. 667

Keresek
jómunkás fodrászsegédet kisegitőnek. Rothermere u. 3 szám, udvarban. 689

Borbélysegéd
kisegitőnek felvételik. Szénássy, Kígyó ucca 37. 692

Alkalmazást keres férfi

Kertész,
szakképzett, nős, gyermektelen október 1-re teles kertészetet keres jó földben és ahol viz van bőven. Cim a kiadóban. 662

Oktatás

Naményi
Gyors- és Gépiróiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyányi u. 9. 26. 10. 6.

Progress
Nyelviskolában, Piac 49 német, francia, angol nyelvtanitás. Okleveles nyelvtanárok. 1391. 9. 30.

Tante Hanna
játszóotthona megnyilt. Simonffy u. 32. 495. 9. 17-ig

Deutsches
Spielheim Tante Hanna wiedereröffnet. — Simonffy u. 32. 496. 9. 17-ig

Kisdiákot
tanitásra olcsón vállal harmadévse theológus. Bővebbet kollégiumi kapusnál 621

Angol
órákat olcsón ad tanár, bármelyik iskolába magánvizsgára előkészit, korrepetál. Arany János ucca 10. 678

Okleveles
gyorsirástanitó egyéni és csoportos tanitásra növendékeket vállal. Érdeklődni délelőtt Városi Takarékban, Csapó u. 4. 664

Iroda

Irodának
kiválóan alkalmas két szoba kiadó. Ferenc József út 6. földszint. 671

Bútor

Ebédlőkredenc,
asztal, 6 szék, szalongarnitúra olcsón eladó. Hatvan ucca 11. 710

Levelezés

„MODELLÜZEM" szenzációs olcsó női kalapkirakatait okvetlen nézze meg. PIAC U. 26. Gambrinus átjáró. 392, 10, 10-ig.

Hölgyeim! Azon hiresztelés, hogy a kiszolgálás nálam a leg drágább nem való, mert áraim: mosás-ondolálás 1.40, tartós hullám 8 P-től. Ramminger hölgyfodrász, Szent Anna 12. 1000, 9, 6-ig.

Lacika és Zsuzsika, Pistike és Katóka jó bizonyítványt **Springer bácsi** könyvesboltja tankönyvei után kaptak. 1598, 10, 1.

Kereslet

Elvesztett! 425 pengőt hadirokkant felesége Debrecen—hajduszoboszlói vonaton. Mivel a pénz nem az ő tulajdona, kéri a jószívű megtalálót jutalom ellenében Kiss Antalné Hajduszoboszló 6—10—171 Fecskezug alá eljuttatni szíveskedjen. 707

Megveszem Jókai, Vas Gereben, — Abonyi Lajos összes műveit, estleg más díszműveket. Székely u. 14. 134

Zsákot és ambolagt veszek minden mennyiségben. — Ajánlatokat „Zsák" jeligére kiadóba. 592

Elveszett Csapó uccán nikkelezett műszeralkatrész. — Beadandó jutalomért Csapó 27. Keresztépület 669

Delavári bort keresek. Cim a kiadóban 665

Ellopták Khüne gyártmányu tengeridarálómat, a nyomravezető tíz pengő jutalmat kap. Székely Imre, Nagycsere, hetes számú pálvaő. 658

TEHENET **4—5 darabot, friss borjast, legkevesebb 16 literes tejhozamut, ötévesnél nem idősebbet, szép testalkattal birót keresek. Cimeket avagy irásbeli ajánlatokat a kiadóhivatal pénztáránál kérjük leadni.** 1696 v. v.

Diákot keres teljes ellátásra.

Diákleányok fiúk olcsó ellátás zongorával. Kölcsey u. 9. 513

Iskolák közelében külön szobába elvállalok teljes ellátásra felügyelettel két középiskolást, esetleg egyetemi hallgatónőt. Burgundia 1[illegible] 705

Diákot teljes ellátásra elfogadok, külön szoba, zongora, fürdőszoba. Bercsényi 95

Diákot nagyon jó ellátással, fel ügyelettel olcsón vállalok. Hajnal 7., hátul. 699

Ajánlat

Köztisztviselők Szövetkezete Hunyadi ucca 2 alatt egy új fiókot nyilott. 75, 9 22.

Gladiator borotvapengék tíz- és húszfilléres árban kitünő svéd acélból Papp illatszertárban, Csapó u. [illegible]ötvennyolc 856 9. 15.

Autó' és motorkerékpár gumik felületezése 48 óra alatt és javítások garanciával készülnek. Tóth gumiüzem, Rákosi Jenő ucca 5. Telefon: 17—05 815, 9, 22.

Sparherdek kutszivattyuk és alkatrészek, plattok legolcsóbban. Óceskavasakat legmagasabb árban vásárolok Fischer, Csapó 89. Telefon 28—59. 1851 12 1.

Takaréktüzhelyek asztali 26, tornyos 18 pengőtől készen kapható, javításait vállalom. Nagy István, Széchenyi 6. 1288 9 30.

Fehérneművarrás, függönyösszeállitás, gépendli, monogram, kézi, géphimzés legolcsóbban Szent Anna öt. 1139, 9, 27.

Fehérneművarrás paplanlepedő 100, párnahuzat 50, női ing 50, kombiné 60. Javítást olcsón. Nyil u. 1. szám. 954, 9, 26.

Tankönyvek, iskolaszerek legelőnyösebb beszerzési helye az Aczél antiquarium, Széchenyi utca 2. 169

Legfinomabb kivitelben készitek divat szerint női kabátot 10, ruhákat 6 P. Bálint Margit. Péterfia 18. 388, 9, 27-ig

Nem is csoda, hogy az egész város beszéli. Női kabátot, ruhát és cipőt legolcsóbban Mátyás Pál dusan felszerelt raktárában, Csapó u. 8. sz. alatt szerezheti be. Kérem a cimre ügyelni. 344—X. 10-ig.

Rózsaburgonya válogatott, tetszésszerinti mennyiségben kapható Arany János ucca 38 alatt. 618

Konec kelmefestő üzletét Piac uccáról Simonffy 2 alá helyezte át. 574

Ingeket, gallérokat, vegytisztitást legszebben és olcsón budapesti képviselet, Kossuth 15. Ugyanott törtarany beváltás. 1430, 10, 10

Kályhák, tüzhelyek, csövek, diák ágyak, kanális rácsok, aquariumok. Nagy vasüzletében. Csapó kanvarodó. 614

Ablakok, ajtók készen kaphatók Blattner és Társánál, Nagyvárad ucca 14. 696

Élelmiszer, ital

TEAVAJ **pasztőrözött tejből, tisztán készült, mindig friss, igen jóizü, 10 dg csomagolásban 28 fillérért ismét kapható a kiadóhivatal pénztáránál** 898

Ceglédi Borternelők Szövetkezete fajborainak termelői kimérése: Varga u. 10. Literenkénti eladás. Nem festünk, nem édesitünk. Tessék megizleni. Olcsó árak. 1498, 10, 2.

Pénz

Pénzkölcsön adósságok konvertálására eszközölhető 4 és fél százalék kamatozású. Részvénytársasági kiren deltség, Rákóczi 19. sz.

Kiadó lakás egy szobás

Egyszobás uccai lakás, előszoba, konyhával, irodának, szabónak alkalmas. — Miklós 38. 706

Kiadó lakás három szobás

Háromszobás uccai modern lakás központi fütéssel azonnal kiadó. Simonffy ucca 7 alatt. 581

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó vagy eladó áthelyezésem miatt a Bungondia ucca 19. számú ház. Értekezni a helyszínen dr. Probstner egyetemi m. tanárnál d. e. 10—1 és d. u. 5—6 között. 1895

Bútorozott szoba

Uccai bútorozott szoba fürdőszobahasználattal csendes, kertes udvarban villamosmegállóhoz közel, esetleg teljes ellátással is kiadó. Faragó u. 9. 326

Kétágyas uccai szoba kiadó virágos, csendes udvarban, Eötvös u. kilenc. 436

Viguázzon a „Debreczen" az apróhirdetési nyugtájára, **mert négy darab „Debreczen" apróhirdetési nyugtát egy darab zsöllye mozijegyre cserélbe az apróhirdetési pénztár.**

Kiadó ház. Egy nagy szoba, előszoba, konyha, speiz, fürdőszoba, mellékhelyiséggel és nagy gyümölcsöskerttel. Tócóskert. Lőcsei ut 7. szám. 512

Pinceszoba, száraz, világos, uccai 1-re kiadó. Lorántffy u. 13. 617

Kiadó lakás két szobás

2—3 szobás úrilakást keresek, lehetőleg istállóval. Péterfia 8. 575

Parkettes két szoba, fürdő, cseléd szoba, konyha, kamara gyümölcsös kertben kiadó. Széchenyi út 21. 428

Kiadó két szoba, előszoba, elő szoba, konyha hozzávaló helyiséggel. Kishegyesi út 1[illegible] 630

Kiadó két szoba, konyha elsejére havi 28 pengőért. Darabos 24. 672

Két diákot teljes ellátással vállalok. Kálvin tér 15, fűszerüzlet. 688

Kiadó két uccai előszobás lakás azonnal elfoglalható. Kassai út 19. 687

Különbejáratú bútorozott szoba azonnalra vagy későbbre kiadó. Werbőczy u. 14. sz. 463

Csinosan bútorozott szoba különbejárattal, fürdőszobahasználattal azonnalra kiadó. Króh Vilmos, Dégenfeld tér 10. sz. — 532

50 pengős olcsó havibéres szobák bérelhetők az Arany Bika szállodában. Felvilágositás egész nap a szálldoa portásán. 407

Intelligens uriasszonynál két személyre bútorozott szoba kiadó. Arany János u. 56. sz. ujabb épület balra 1-ső lépcső. 576

Különbejáratú csinosan bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 11 571

Egy csinos bútorozott szoba kiadó olcsón, azonnal elfoglalható. — Szent Anna u 35 590

Különbejáratú bútorozott szoba központban azonnal kiadó. Bethlen 21. szám. 609

Kiadó bútorozott szoba különbejárattal intelligens urnak vagy nőnek. Eötvös ucca 42 632

Kis butorozott szoba kiadó diáknak, diákleánynak. Zongora, fürdőszoba van. Péczeli 7. 604

Különbejáratú bútorozott szoba előszobával átútazóknak is azonnal kiadó teljes ellátással is. Péterfia 18. 713

Bútorozott szoba egy-két keresztyén úriember részére kiadó. Hatvan ucca 16. 712

Világos tiszta, uccai bútorozott szoba ellátással is kiadó Domb 14. 711

Különbejáratú uccai bútorozott szoba azonnal kiadó. Vörösmarty ucca 1. sz. 702

Bútorozott szoba egy vagy két személy részére azonnal kiadó, Nap u. 9. sz. Keresztépület. (A.)

Teljesen különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Ferenc József út 6. földszint. 670

Különbejáratú csinosan bútorozott szoba október elsőre kiadó Nap ucca 4. 673

Bútorozott uccai szoba központban egy-két egyénnek kiadó. Hüvelyes 6. 677

Bútorozott lakást keresek kimondottan különbejárattal, kapualattit. A kiadóba jelige 33. 679

Különbejáratú bútorozott szoba 1—2 személy részére azonnal kiadó. Lorántffy ucca 27. 686

Különbejáratú csinosan bútorozott szoba azonnal kiadó. Piac 21. emelet. 691

Bútorozott szoba teljes ellátással úriembernek kiadó. Rothermere u. 12. sz. Keresztépület. 697

Különbejáratú jól bútorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. emelet. 693

Lakást keres

Keresek egy szoba, konyha, — speizes lakást októ 1-re baromfitartással kisállomás közelében. Pontos fizető, Borz 11. 660

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Jóforgalmú vendéglő átadó jogfolytonossággal. Értekezés özv. Beregszászi Jánosné vendéglőssel, Hajdúböszörmény. 1967

Kiadó azonnal olcsón üzlethelyiség forgalmas helyen. Sas ucca 3. 443

Üzlethelyiség Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó. Értekezni az udvari lakásban. 539

Egy nagy helyiség műhelynek, raktárnak vagy istállónak kiadó. Pacsirta 62 681

Ingóság eladás

Redőnyös boltajtók, ablakok, ajtók, használtak is, nagyon olcsón eladók. József kir. herceg u. 7. 522

Rézmosdó, függő lámpa, aranykaróra, nagy asztalspór, különböző bútorok eladók. Piac 41. házfelügyelőnél. 593

Látcső, szinházi, gyöngyház berakással, kicsi, olcsón eladó. Attila tér, fodrász. 675

Fodrászberendezés, háromszemélyes diófa egy darabban székekkel olcsón azonnal eladó. Attila tér 5. 676

Vasúgy, tengeridaráló, Meteor szabályozható, zománcozott kályha eladó. — Csillag u. 51. 654

Varrógép, keveset használt, finom, erős, süllyeszthető eladó. Hajnal 7., hátul. 700

Eladó ház

Villa, 4 szobás, komfortos, adómentes — központi egyetemnél eladó. Ugyszintén villatelkek. Bővebbet Simon ügyvédnél, Piac 8[illegible]. 450

Sarok u. 12. számu ház eladó, 5000 pengővel átvehető, vagy kerti házzal elcserélhető.

Eladó házhely

Széchenyi túon villatelek, Vágóhiddal szemben, villamos megállónál több házhely kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezhetni: Bartha István, Ispotály u. 3-b. Telefon 27—85. Ugyanitt tenyésztésre alkalmas pekingi magyar keresztezésü kacsák eladók. 557

Eladó föld

Paczon 25½ hold príma tanyásföld eladó. Értekezhetni Pécsi és Papp ügyvédeknél, Werbőczy 4. 648

Földbérlet

Fancsika 25 14 és háromnegyed holdas tanya októbertől kiadó. Bihari u. 4. Geizinger. 464

Kertészetre alkalmas terület Kishegyesi út 33 kiadó. Értekezni özv. Hajduné, Piac ucca 16. III. 3. 708

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.